

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2015. gada 26. novembrī*

Valsts atbalsts — Ciparu televīzija — Atbalsts zemes ciparu televīzijas ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās Spānijā — Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par daļēji saderīgu un daļēji nesaderīgu ar iekšējo tirgu — Uzņēmuma jēdziens — Saimnieciska darbība — Priekšrocība — Pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi — Konkurences izkropļošana — LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts — Rūpības pienākums — Saprātīgs termiņš — Tiesiskā noteiktība — Vienlīdzīga attieksme — Samērīgums — Subsidiaritāte — Tiesības uz informāciju

Lieta T-461/13

Spānijas Karaliste, ko pārstāv *A. Rubio González, abogado del Estado*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *É. Gippini Fournier, B. Stromsky* un *P. Němečková*, pārstāvji,

atbildētāja,

par lūgumu atcelt Komisijas 2013. gada 19. jūnija Lēmumu 2014/489/ES par valsts atbalstu SA.28599 (C 23/[20]10 (ex NN 36/[20]10, ex CP 163/[20]09)), ko Spānijas Karaliste īstenojusi zemes ciparu televīzijas ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās (ārpus Kastīlijas–Lamančas) (OV L 217, 52. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs A. Dītrihs [*A. Dittrich*] (referents), tiesneši J. Švarcs [*J. Schwarcz*] un V. Tomļēnoviča [*V. Tomljenović*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 11. marta tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – spāņu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Šī lieta ir par īstenošanas pasākumiem, kādus ir veikušas Spānijas iestādes, veicot pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīzijas apraidi visā Spānijas teritorijā, izņemot Kastīlijas–Lamančas [*Castille-La-Manche*] (Spānija) autonomo kopienu. Šī digitalizācija, kas tehniski var tikt īstenota, izmantojot zemes platformas, satelītu, kabeļus vai platjoslas piekļuvi internetam, ļauj efektīvāk izmantot radiofrekvenču spektru. Ciparu televīzijas apraidē televīzijas signāls ir izturīgāks pret traucējumiem un var tikt papildināts ar virkni papildu pakalpojumu, kas piešķir šādai pārraidīšanai papildu vērtību. Turklāt digitalizācijas process ļauj nodrošināt tā saukto “digitālo dividendi”, proti, brīvās frekvences, jo ciparu televīzijas tehnoloģijās tiek izmantots daudz šaurāks spektrs nekā analogajās tehnoloģijās. Šo priekšrocību dēļ Eiropas Komisija kopš 2002. gada veicina digitalizāciju Eiropas Savienībā.
- 2 Spānijas Karaliste ir izveidojusi tiesisko regulējumu, kāds ir nepieciešams, lai veicinātu pārejas procesu no analogās televīzijas uz ciparu televīzijas apraidi, it īpaši izsludinot 2005. gada 14. jūnija *Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo* (Likums 10/2005, ar ko paredz steidzamus pasākumus, lai ieviestu zemes ciparu televīziju, liberalizētu kabeļtelevīziju un veicinātu plurālismu) (2005. gada 15. jūnija BOE Nr. 142, turpmāk tekstā – “Likums 10/2005”) un 2005. gada 29. jūlija *Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre* (Karaļa Dekrēts 944/2005, ar ko apstiprina Valsts tehnisko plānu zemes ciparu televīzijai) (2005. gada 30. jūlija BOE Nr. 181, turpmāk tekstā – “Karaļa dekrēts 944/2005”). Ar šo Karaļa dekrētu valsts apraides organizācijām tika uzlikts pienākums nodrošināt apraidi 96 % iedzīvotāju privātā sektora gadījumā un 98 % iedzīvotāju valsts sektora gadījumā attiecīgajā teritorijā.
- 3 Lai pārvaldītu pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīziju, Spānijas iestādes sadalīja Spānijas teritoriju trīs atsevišķās zonās:
  - I zonā, kas ietver 96 % Spānijas iedzīvotāju un kas tika uzskatīta par komerciāli visizdevīgāko, pārejas uz ciparu televīziju izmaksas sedzot valsts un privātajām apraides organizācijām;
  - II zonā, kas ietver mazāk urbanizētus un attālākus reģionus un kas pārstāv 2,5 % Spānijas iedzīvotāju, apraides organizācijām komerciālu interešu trūkuma dēļ neinvestējot digitalizācijā, kas pamudināja Spānijas iestādes ieviest valsts finansējumu;
  - III zonā, kas aptver 1,5 % Spānijas iedzīvotāju, topogrāfijai izslēdzot zemes ciparu apraidi, kas nozīmē, ka izvēle ir tikusi izdarīta par labu satelīttelevīzijas platformai.
- 4 Ar 2007. gada 7. septembra lēmumu Spānijas Ministru padome pieņēma nacionālo programmu pārejai uz zemes ciparu televīziju (turpmāk tekstā – “ZCT”), lai īstenotu Karaļa dekrētā 944/2005 paredzēto Valsts tehnisko plānu. Minētās programmas nolūkā Spānijas teritorija tika sadalīta 90 tehniskās pārejas projektos un tika noteikts analogās apraides beigu termiņš katram no šiem projektiem. Šajā programmā paredzētais mērķis bija panākt, lai Spānijas iedzīvotājiem tiktu nodrošināti ZCT pakalpojumi tādā pašā mērā, kādā tiem 2007. gadā tika nodrošināts analogās televīzijas pārklājums, proti, 98 % iedzīvotāju.
- 5 Tā kā pastāvēja risks, ka saistības attiecībā uz ZCT pārklājuma nodrošināšanu (skat. iepriekš 2. punktu) varētu aptvert mazāku Spānijas iedzīvotāju skaitu nekā iepriekšējais analogās televīzijas pārklājums, bija jānodrošina televīzijas pārklājums II zonā. Šī lieta attiecas vienīgi uz valsts finansējumu, ko ir piešķirušas Spānijas iestādes, lai atbalstītu zemes ciparu televīzijas ieviešanu minētajā zonā.

- 6 2008. gada 29. februārī Spānijas Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrija (turpmāk tekstā – “RTTM”) pieņēma lēmumu uzlabot telekomunikāciju infrastruktūru un noteikt kritērijus un finansējuma sadali darbībām, kas tiek veiktas par labu informācijas sabiedrības attīstībai plāna ar nosaukumu “Plan Avanza” kontekstā. Saskaņā ar šo lēmumu apstiprinātais budžets daļēji tika piešķirts televīzijas digitalizācijai II zonā.
- 7 Laikā no 2008. gada jūlija līdz novembrim digitalizācija II zonā tika veikta, izmantojot dažādus pielikumus spēkā esošajam 2006. gada pamatnolīgumam, kuru bija parakstījuši RTTM un Spānijas Karalistes autonomās kopienas *Plan Avanza* ietvaros. Saskaņā ar šiem pielikumiem RTTM nodeva līdzekļus autonomajām kopienām, kuras apņēmas segt citus izdevumus saistībā ar darījumu, kas ietvēra viņu pašu budžeta līdzekļus.
- 8 2008. gada 17. oktobrī Spānijas Ministru padome nolēma piešķirt papildu līdzekļus, lai paplašinātu un papildinātu ZCT pārklājumu pārejas projektu ietvaros, kuri bija jāveic 2009. gada pirmajā pusgadā. Līdzekļi tika piešķirti pēc jaunu pamatlīgumu parakstīšanas starp RTTM un autonomajām kopienām 2008. gada decembrī par valsts programmas īstenošanu par labu pārejai uz ZCT. 2009. gada 29. maijā minētā Ministru padome apstiprināja to līdzekļu sadales kritērijus, kas tika piešķirti, lai finansētu iniciatīvas par labu pārejai uz ZCT.
- 9 Pēc 2008. gada pamatlīgumu pielikumu par ZCT pārklājuma paplašināšanu parakstīšanas un šo pamatlīgumu un to pielikumu publicēšanas *Boletín oficial del Estado* autonomās kopienas uzsāka paplašināšanas procesu. Šim nolūkam tās nodarbojās ar konkursu organizēšanu vai uzticēja šo organizēšanu privātiem uzņēmumiem. Dažos gadījumos autonomās kopienas lūdza pašvaldībām uzņemties ar paplašināšanu saistītos darbus.
- 10 Vispār Spānijā tika sarīkoti divu veida konkursi. Pirmkārt, tika sarīkoti konkursi par pārklājuma paplašināšanu, kas nozīmēja uzticēt konkursa uzvarētājam uzdevumu nodrošināt ZCT tīkla darbību. Šajā ziņā starp veicamajiem uzdevumiem bija tīkla dizains un ekspluatācija, signāla pārraide, tīkla paplašināšana un nepieciešamā aprīkojuma nodrošināšana. Pārējie konkursi attiecās uz telekomunikāciju aprīkojuma piegādi.
- 11 Kopumā ņemot, laikā no 2008. līdz 2009. gadam gandrīz 163 miljoni euro no valsts centrālā budžeta, daļēji aizdevumi ar atvieglotiem noteikumiem, kurus RTTM piešķīra autonomajām kopienām, un aptuveni 60 miljoni euro no attiecīgo sešpadsmit pašvaldību budžeta tika investēti II zonas pārklājuma paplašināšanai. Turklāt pašvaldības piešķīra finansējumu paplašināšanai aptuveni 3,5 miljonu euro apmērā.
- 12 No 2009. gada otrais posms pēc ZCT paplašināšanas II zonā dažām autonomajām kopienām ietvēra jaunu konkursu organizēšanu vai līgumu noslēgšanu bez konkursa par aprīkojuma, kas tika digitalizēts un izvietots, izmantošanu un uzturēšanu paplašināšanas laikā. Kopējā līdzekļu summa, kas konkursu ceļā tika piešķirta par izmantošanu un uzturēšanu laika posmam no 2009. līdz 2011. gadam, bija 32,7 miljoni euro.
- 13 2009. gada 18. maijā Komisija saņēma sūdzību no Eiropas Satelītu operatora, proti, *SES Astra*, par Spānijas iestāžu iespējamo atbalsta shēmu pārejai no analogās televīzijas uz ciparu televīziju II zonā. Saskaņā ar minētā operatora uzskatu šis pasākums ietverot nepaziņotu atbalstu, kas kropļojot konkurenci starp satelīta un zemes apraides platformām.
- 14 Ar 2010. gada 29. septembra vēstuli Komisija informēja Spānijas Karalisti par lēmumu uzsākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru par attiecīgo valsts atbalstu attiecībā uz visu Spānijas teritoriju, izņemot Kastīlijas–Lamančas autonomo kopieni, proti, reģionu, kurā tika uzsākta neatkarīga procedūra (turpmāk tekstā – “lēmums par procedūras uzsākšanu”). 2010. gada 14. decembrī publicējot lēmumu par procedūras uzsākšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 377, 17. lpp.), Komisija aicināja ieinteresētas personas iesniegt apsvērumus.

- 15 Saņēmusi Spānijas iestāžu un citu ieinteresēto lietas dalībnieku apsvērumus, Komisija 2013. gada 19. jūnijā pieņēma Lēmumu 2014/489/ES par valsts atbalstu SA.28599 (C 23/[20]10 (ex NN 36/[20]10, ex CP 163/[20]09)), ko Spānijas Karaliste īstenojusi zemes ciparu televīzijas (DTT) ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās (ārpus Kastīlijas–Lamančas), kura rezolūtivajā daļā ir paredzēts:

“1. pants

Valsts atbalsts, kas zemes televīzijas platformas operatoriem piešķirts zemes ciparu televīzijas tīkla ieviešanai, uzturēšanai un ekspluatācijai II zonā un ko Spānija[s] [Karaliste] nelikumīgi īstenojusi, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, izņemot to atbalstu, kas piešķirts atbilstīgi tehnoloģiju neitralitātes kritērijam, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

Atsevišķais 1. pantā minētais atbalsts nav uzskatāms par atbalstu, ja piešķiršanas brīdī tas atbilda tobrīd piemērojamai regulai, kas pieņemta atbilstīgi [...] Padomes Regulas (EK) Nr. 994/98 [...] 2. pantam.

3. pants

1. Spānija[s] [Karaliste] no zemes ciparu televīzijas operatoriem atgūst 1. pantā minēto nesaderīgo atbalstu neatkarīgi no tā, vai šie operatori ir tiešie vai netiešie atbalsta saņēmēji.

2. Atgūstamajām summām pieskaita procentus par periodu no dienas, kad summas nodotas saņēmējiem, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.

3. Procentu likmi aprēķina gan pamatsummai, gan procentiem saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 [...] V nodaļu.

4. Spānija no šā lēmuma paziņošanas dienas aptur visus neizmaksātos 1. pantā minētā atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Spānija 1. pantā minēto atbalstu atgūst nekavējoties un efektīvi.

2. Spānija[s] [Karaliste] nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

3. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Spānija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) 1. pantā minētā atbalsta saņēmēju sarakstu un atbalsta kopējo summu, ko saskaņā ar 1. pantā minēto shēmu saņēmis katrs no tiem, norādot to 6.2. iedaļā noteiktajās kategorijās;

b) kopējo summu (pamatsummu un atgūšanas procentus), kas jāatgūst no katra saņēmēja;

[..]

5. pants

Šis lēmums adresēts Spānijas Karalistei.”

- 16 Lai pamatotu apstrīdēto lēmumu, pirmkārt, Komisija uzskatīja, ka dažādie instrumenti, kas bija pieņemti centrālajā līmenī, un noligumi, kas tika noslēgti un grozīti starp RTTM un autonomajām kopienām, bija pamats atbalsta shēmai attiecībā uz ZCT paplašināšanu II zonā. Praksē autonomās kopienas piemēroja Spānijas valdības vadlīnijas par ZCT paplašināšanu (minētā lēmuma preambulas 91. apsvērums).
- 17 Otrkārt, Komisija konstatēja, ka attiecīgais pasākums ir jāuzskata par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Ņemot vērā, ka minētais pasākums tika finansēts no valsts budžeta un no dažu autonomo kopienu un pašvaldību budžeta, bija iesaistīti valsts līdzekļi. Komisija uzskata, ka televīzijas apraides tiklu paplašināšana bija ekonomiska darbība un neietilpa valsts varas priekšrocību īstenošanā. ZCT operatori bija tieši atbalsta saņēmēji, savukārt tikla operatori, kas piedalījās konkursos par pārklājuma paplašināšanu, bija netieši atbalsta saņēmēji. Šī pasākuma priekšrocība attiecībā uz pēdējiem minētajiem esot bijusi selektīva, jo no šāda pasākuma iegūtu vienīgi apraides nozare, un šajā nozarē šis pasākums esot attiecies vienīgi uz tiem uzņēmumiem, kas bija iesaistīti zemes [platformas] tirgū. Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu Spānijas iestādes kā vislabāko un vienīgo piemēru prezentēja Basku zemes (Spānija) autonomās kopienas gadījumu, lai atsauktos uz valsts atbalsta neesamību saskaņā ar kritērijiem, kādus bija noteikusi Tiesa 2003. gada 24. jūlija spriedumā *Altmark Trans un Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, Krājums, EU:C:2003:415). Tomēr šajā spriedumā minētais pirmais kritērijs, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējam uzņēmumam ir jābūt faktiski atbildīgam par pienākumu, kas ir saistīti ar sabiedrisko pakalpojumu, izpildi un saskaņā ar kuru šiem pienākumiem ir jābūt skaidri definētiem, pēc Komisijas domām, neesot bijis izpildīts. Turklāt, neesot garantijām par vismazākajām izmaksām minētās autonomās kopienas vispārējās interesēs, neesot ticis izpildīts minētajā spriedumā ietvertais ceturtais kritērijs. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā faktu, ka satelītu un virszemes apraides platformas konkurēja, pasākums, kurš bija vērsti uz ZCT ieviešanu, ekspluatāciju un uzturēšanu II zonā, esot izkropļojis konkurenci starp divām platformām. Minētais pasākums esot ietekmējis arī tirdzniecību Savienībā (minētā lēmuma preambulas 94.–141. apsvērums).
- 18 Treškārt, Komisija konstatēja, ka attiecīgais pasākums nevarēja tikt uzskatīts par valsts atbalstu, kurš ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, neraugoties uz faktu, ka šis pasākums bija paredzēts, lai sasniegtu definēto kopējo interešu mērķi, un tā atzina tirgus darbības traucējumu esamību. Pēc tās domām, ciktāl ar minēto pasākumu netika ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips, šis pasākums nebija samērīgs un nebija uzskatāms par atbilstošu instrumentu, lai nodrošinātu bezmaksas kanālu pārraidīšanu II zonas rezidentiem (apstrīdētā lēmuma preambulas 148.–171. apsvērums).
- 19 Ceturtkārt, Komisija uzskatīja, ka, neesot precīzi definētai zemes platformas ekspluatācijai kā sabiedriskam pakalpojumam, attiecīgais pasākums nevar tikt pamatots saskaņā ar LESD 106. panta 2. punktu (apstrīdētā lēmuma preambulas 172. apsvērums).
- 20 Piektkārt, Komisija norādīja, ka attiecīgais pasākums nebija eksistējošs atbalsts, jo minētais pasākums bija jāuzskata par izmaiņām, kas ietekmēja sākotnējās [atbalsta] shēmas būtību. Tāpēc Spānijas iestādēm esot bijis jāpaziņo šis pasākums (apstrīdētā lēmuma preambulas 173.–175. apsvērums).
- 21 Sestkārt, Komisija precizēja dažādus gadījumus, kādos Spānijas iestādēm ir jāatgūst attiecīgais atbalsts no tiešiem vai netiešiem tā saņēmējiem (apstrīdētā lēmuma preambulas 179.–197. apsvērums).

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 22 Ar prasības pieteikumu, kurš Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts 2013. gada 30. augustā, Spānijas Karaliste cēla šo prasību.

- 23 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts tajā pašā dienā, Spānijas Karaliste iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu, kurā tā būtībā lūdza Vispārējai tiesai apturēt apstrīdētā lēmuma izpildi. Ar 2013. gada 16. oktobra rīkojumu Spānija/Komisija (T-461/13 R, EU:T:2013:545) šis lūgums tika noraidīts un lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana tika atlikta.
- 24 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts 2013. gada 29. novembrī, *Asociación española de televisiones digitales privadas, autonómicas y locales (Asodal)* lūdza atļauju iestāties lietā Spānijas Karalistes prasījumu atbalstam. Šis lūgums tika noraidīts ar 2014. gada 24. februāra rīkojumu Spānija/Komisija (T-461/13, EU:T:2014:109).
- 25 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (piektā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu.
- 26 Veicot procesa organizatoriskos pasākumus, kuri paredzēti 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 64. pantā, minētā tiesa aicināja Komisiju iesniegt dokumentus. Komisija šo lūgumu izpildīja noteiktajā termiņā.
- 27 Tika uzklausi lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2015. gada 11. marta tiesas sēdē.
- 28 Spānijas Karalistes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 29 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
  - piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 30 Savas prasības pamatošanai Spānijas Karaliste izvirza piecus pamatus. Pirmais pamats ir balstīts uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, ciktāl Komisija esot kļūdaini konstatējusi valsts atbalsta esamību. Otrais pamats, kurš ir izvirzīts pakārtoti, skar jautājumu par iespējamā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu. Tas ir balstīts uz LESD 106. panta 2. punktā un 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzēto atļaujas nosacījumu neievērošanu. Ar trešo pamatu Spānijas Karaliste apgalvo, ka ir noticis procesuālo normu pārkāpums. Ceturtais pamats, kurš ir izvirzīts pakārtoti, attiecas uz prasību atgūt atbalstu un ir balstīts uz tiesiskās noteiktības, vienlīdzīgas attieksmes, samērīguma un subsidiaritātes principu pārkāpumiem. Ar piekto pamatu Spānijas Karaliste apgalvo, pakārtoti, ka neesot ievērotas pamattiesības uz informāciju.

Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu

- 31 Spānijas Karaliste pārmet Komisijai, ka tā, ciktāl tā esot konstatējusi valsts atbalsta esamību, esot pārkāpusi LESD 107. panta 1. punktu. Pēc Spānijas Karalistes domām, pirmkārt, attiecīgie subjekti neesot veikuši nekādu saimniecisku darbību, otrkārt, attiecīgais pasākums neesot bijis selektīvs, bet esot bijis pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk tekstā – “PVTN”) un, treškārt, šis pasākums neesot izkropļojis konkurenci.

Par pirmo daļu, kas ir balstīta uz saimnieciskās darbības neveikšanu

- 32 Spānijas Karaliste apgalvo, ka ZCT tīkla izmantošana II zonā, ko veic autonomās kopienas, valsts uzņēmumi un pašvaldības, atbilst valsts varas pilnvaru īstenošanai un nav uzskatāma par saimniecisku darbību. Viņu vienīgā interese ir izpildīt lauku iedzīvotāju vajadzības, nevis piedalīties tirgū. Tāpēc tie nevarot tikt uzskatīti par uzņēmumiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 33 Vispirms ir jāatgādina, ka kvalificēšana par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē prasa, lai būtu izpildīti visi šajā normā paredzētie nosacījumi. Pirmkārt, šim atbalstam ir jābūt saistītam ar valsts iesaistīšanos, izmantojot valsts līdzekļus. Otrkārt, šim iesaistīšanās [pasākumam] ir jābūt tādām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, atbalstam ir jāpiešķir priekšrocības tā saņēmējam, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētām precēm. Ceturtkārt, tam ir jāizkropļo vai jārada draudi izkropļot konkurenci (skat. spriedumu, 2008. gada 17. decembris, *Ryanair* /Komisija, T-196/04, Krājums, EU:T:2008:585, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Šī daļa skar, konkrētāk, trešo no šiem nosacījumiem, atbilstoši kuram par valsts atbalstu tiek uzskatīti tādi iesaistīšanās [pasākumi], kuri jebkādā to formā var tieši vai netieši piešķirt priekšrocības uzņēmumiem vai kuri ir jāuzskata par ekonomisku priekšrocību, kādu uzņēmums atbalsta saņēmējs nebūtu ieguvis parastos tirgus apstākļos (skat. spriedumu, 2010. gada 2. septembris, *Komisija/Deutsche Post*, C-399/08 P, Krājums, EU:C:2010:481, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka konkurences tiesību kontekstā uzņēmuma jēdziens ietver ikvienu subjektu, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šī subjekta juridiskā statusa un finansēšanas veida. Saimnieciska darbība ir ikviena darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu attiecīgajā tirgū (skat. spriedumu, 2006. gada 10. janvāris, *Cassa di Risparmio di Firenze u.c.*, C-222/04, Krājums, EU:C:2006:8, 107. un 108. punkts un tajos minētā judikatūra). Darbības ekonomiskais raksturs nav atkarīgs no subjekta, kas to veic, privātā vai publiskā statusa, ne arī no šīs darbības rentabilitātes (skat. spriedumu, 2012. gada 19. decembris, *Mitteldeutsche Flughafen un Flughafen Leipzig-Halle*/Komisija, C-288/11 P, Krājums, EU:C:2012:821, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 36 Saskaņā ar judikatūru darbībām, kas ietilpst valsts varas priekšrocību īstenošanā, nav ekonomiska rakstura, kas pamatotu LESD konkurences normu piemērošanu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1994. gada 19. janvāris, *SAT Fluggesellschaft*, C-364/92, Krājums, EU:C:1994:7, 30. un 31. punkts, un 2010. gada 16. decembris, *Niederlande un NOS*/Komisija, T-231/06 un T-237/06, Krājums, EU:T:2010:525, 93. punkts).
- 37 Runājot par valsts varas priekšrocību īstenošanas iespējamo ietekmi uz uzņēmuma kvalifikāciju par juridisku personu Savienības konkurences tiesību izpratnē, ir jānorāda, ka fakts, ka uzņēmumam, lai tas veiktu daļu no savām darbībām, ir valsts varas priekšrocības, pats par sevi netraucē kvalificēt uzņēmumu Savienības konkurences tiesību izpratnē attiecībā uz pārējām tā saimnieciskajām darbībām. Kvalificēšana par darbību, kas ietilpst valsts varas priekšrocību īstenošanā vai saimnieciskajā darbībā, ir jāveic atsevišķi par katru darbību, ko veic attiecīgais subjekts (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 1. jūlijs, *MOTOE*, C-49/07, Krājums, EU:C:2008:376, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 Tāpēc ir jāpārbauda, vai attiecīgā darbība ietilpst valsts varas priekšrocību īstenošanā, kā to apgalvo Spānijas Karaliste, vai arī saimnieciskās darbības īstenošanā.
- 39 Vispirms, runājot par attiecīgās darbības definīciju, ir jākonstatē, ka saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 1. pantu attiecīgā darbība ietvēra ZCT tīkla II zonā ieviešanu, uzturēšanu un ekspluatāciju, ko veica autonomās kopienas, valsts uzņēmumi un pašvaldības. Ciktāl Spānijas Karaliste uzsver faktu, ka viņu vienīgā interese bija izpildīt lauku iedzīvotāju vajadzības tādā mērā, kāds bija nepieciešams, lai nodrošinātu televīzijas pārklājumu minētajā zonā, ir jāatgādina, ka valsts atbalstu jomā ar mērķi, kas ir jāsasniedz ar valsts iesaistīšanās starpniecību, nav pietiekami, lai šos [pasākumus] izslēgtu no

kvalifikācijas par “atbalstu” LESD 107. panta izpratnē. Patiesībā šajā pantā netiek veikta [pasākumu] nošķiršana pēc valsts iesaistīšanās cēloņiem vai mērķiem, bet [šie pasākumi] tiek definēti atkarībā no to ietekmes (skat. spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *British Aggregates*/Komisija, C-487/06 P, Krājums, EU:C:2008:757, 84. un 85. punkts un tajos minētā judikatūra). Līdz ar to Komisija nav pieļāvusi kļūdu saistībā ar attiecīgās darbības definīciju.

- 40 Lai atbildētu uz jautājumu par to, vai attiecīgā darbība, kāda tā ir definēta apstrīdētajā lēmumā, ietilpa valsts varas priekšrocību vai saimniecisko darbību īstenošanā, ir jāpārbauda, vai šī darbība pēc sava rakstura, tās priekšmeta un normām, kādām tā ir pakļauta, ir saistīta ar valsts varas priekšrocību īstenošanu, vai arī tai ir ekonomisks raksturs, kas pamato Savienības tiesību konkurences normu piemērošanu (skat. spriedumus, 1997. gada 18. marts, *Diego Cali & Figli*, C-343/95, Krājums, EU:C:1997:160, 16., 18. un 23. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2013. gada 28. februāris, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, Krājums, EU:C:2013:127, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Apstrīdētā lēmuma preambulas 97.–99. apsvērumā Komisija konstatēja, ka attiecīgā darbība bija ekonomiska darbība tāpat kā citos gadījumos, kas nozīmēja, ka infrastruktūras pārvaldību veica reģionālās iestādes. Pēc tās domām, tirgus pastāvēja, ja, kā šajā gadījumā, citi uzņēmēji bija gatavi piedāvāt attiecīgo pakalpojumu vai tiem bija iespēja to darīt. Tā uzskatīja, ka ZCT tīkla izmantošana nebija daļa no valsts priekšrocībām un ka tā nebija darbība, ko varētu īstenot vienīgi valsts. Attiecīgie pakalpojumi nebija tādi, kādus parasti veica valsts iestāde, un tie bija ekonomiska rakstura, ko apliecina fakts, ka vairāki uzņēmēji iesaistījās tirgū I zonā. Turklāt tā uzskatīja, ka Eiropas satelītu operators vēlējās piedāvāt šos pakalpojumus II zonā konkursa ietvaros un ka attiecīgā darbība attiecās vienīgi uz valsts un privāto reģionālo kanālu pārraidi.
- 42 Ņemot vērā judikatūrā noteiktos kritērijus attiecībā uz iepriekš 40. punktā minēto uzņēmuma jēdzienu, šie apsvērumi no juridiskā viedokļa pietiekami pierāda, ka attiecīgā darbība pēc tās rakstura, priekšmeta un normām, kādām tā ir pakļauta, neattiecas uz valsts varas priekšrocību īstenošanu, bet tai ir ekonomisks raksturs. Neviens Spānijas Karalistes izvirzītais arguments neļauj pierādīt, ka Komisija būtu pieļāvusi kļūdu, kvalificējot attiecīgo darbību par saimniecisku darbību.
- 43 Pirmkārt, ciktāl Spānijas Karaliste uzsver, ka ZCT paplašināšanu īstenoja valsts uzņēmumi, kas rīkojās kā valsts pārvaldes “instruments”, ir jānorāda, ka, ciktāl runa ir par konkurences noteikumu iespējamo piemērošanu, ir jānošķir gadījums, kad valsts rīkojas, īstenojot valsts varu, un gadījums, kad valsts veic saimnieciskas darbības, kam ir rūpniecisks vai komerciāls raksturs, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu tirgū. Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka valsts rīkojas tieši ar tādas iestādes starpniecību, kas ir daļa no valsts pārvaldes, vai izmantojot uzņēmumu, kuram tā ir piešķirusi īpašas vai ekskluzīvas tiesības (skat. spriedumus *Diego Cali & Figli*, minēts 40. punktā, EU:C:1997:160, 16. un 17. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2012. gada 12. jūlijs, *Compass-Datenbank*, C-138/11, Krājums, EU:C:2012:449, 35. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt jāatgādina, ka fakts, ka darbību var veikt privāts uzņēmums, ir uzskatāms par norādi, kas ļauj kvalificēt attiecīgo darbību par saimniecisku darbību (spriedums, 2002. gada 24. oktobris, *Aéroports de Paris*/Komisija, C-82/01 P, Krājums, EU:C:2002:617, 82. punkts).
- 44 Otrkārt, runājot par Spānijas Karalistes argumentāciju attiecībā uz to, ka nav tirgus pakalpojumiem, lai nodrošinātu ikviena tiesības saņemt televīzijas apraidi, ir jānorāda, kā to ir konstatējusi Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 97. un 99. apsvērumā, ka eksistēja tirgus ciparu televīzijas tīkla pakalpojuma paplašināšanai Spānijā. Pirmkārt, ir skaidrs, ka Eiropas satelītu operators vēlējās piedāvāt attiecīgo pakalpojumu II zonā 2008. gadā Kantabrijā [*Cantabrie*] (Spānija) izsludinātā konkursa ietvaros. Otrkārt, ciparu televīzijas tīkla tirgus paplašināšanas Spānijā esamība izriet no fakta, ka I zonā šo darbību veica privāti uzņēmumi.

- 45 Treškārt, ciktāl Spānijas Karaliste uzsver, ka attiecīgie uzņēmumi nesaņēma nekādu ekonomisku atlīdzību par šo darbību, ir pietiekami atgādināt, ka jautājums par to, vai attiecīgajai darbībai ir ekonomisks raksturs, nav atkarīgs ne no tā, vai privātais investors ir gatavs veikt šo darbību ar tādiem pašiem nosacījumiem, ne arī no šīs darbības rentabilitātes (šajā ziņā skat. spriedumu *Mitteldeutsche Flughafen* un *Flughafen Leipzig-Halle*/Komisija, minēts 35. punktā, EU:C:2012:821, 50. punkts). Turklāt pakalpojumu bezmaksas raksturs neliedz kvalificēt darbību kā saimniecisku darbību (spriedums, 1991. gada 23. aprīlis, *Höfner* un *Elser*, C-41/90, Krājums, EU:C:1991:161, 19.–23. punkts). Faktam, ka autonomo kopienu darbības programmas, kā to apgalvo Spānijas Karaliste, neradīja nekādas izmaiņas digitālās pārraides centru īpašumtiesībās, tiem paliekot publiskiem, nav nekādas nozīmes attiecīgās darbības kvalifikācijā.
- 46 Ceturtkārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisijas apgalvojums, kas ietverts apstrīdētā lēmuma preambulas 99. apsvērumā un 50. zemsvītras piezīmē, saskaņā ar kuru ciparu televīzijas tīkla ieviešana II zonā, ko veica autonomās kopienas, valsts uzņēmumi un pašvaldības, attiecās vienīgi uz valsts un privāto reģionālo televīzijas kanālu pārraidi, ir kļūdains. Šāds apgalvojums nevar tikt atbalstīts. Jākonstatē, ka ar Karaļa dekrētu 944/2005 valstu raidorganizācijām tika uzlikts pienākums nodrošināt pārklājumu 96 % iedzīvotāju privātā sektora gadījumā un 98 % iedzīvotāju valsts sektora gadījumā to attiecīgajās teritorijās (skat. iepriekš 2. punktu). Lai gan tā ir taisnība, ka I un II zona ietvēra 98,5 % Spānijas iedzīvotāju un ka līdz ar to valsts raidorganizācijām uzliktais pienākums valsts sektora gadījumā nodrošināt pārklājumu attiecīgajā teritorijā 98 % iedzīvotāju tām nenozīmēja pienākumu nodrošināt pārklājumu visā II zonā, tomēr fakts ir tāds, ka šāds pārklājuma pienākums attiecībā uz gandrīz visu minēto zonu nodrošinātu piekļuvi valsts televīzijas kanāliem, no III zonas topogrāfijas izslēdzot zemes ciparu televīzijas pārraidi (skat. iepriekš 3. punktu).
- 47 Tādējādi šī pamata pirmā daļa ir noraidāma.

Par otro daļu, kas ir balstīta uz ekonomiskas priekšrocības neesamību un PVTN esamību

- 48 Spānijas Karaliste apgalvo, ka attiecīgajam pasākumam nav selektīva rakstura, jo radio un televīzijas apraides tīklu izmantošana esot PVTN saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem. Pēc tās uzskata, attiecīgie uzņēmumi nesaņēma nekādu ekonomisku priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, jo kritēriji, kādus Tiesa noteikusi spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), bija izpildīti. Turklāt Komisija neesot veikusi nekādu novērtējumu, pamatojoties uz tās pieņemtajiem noteikumiem attiecībā uz PVTN. Pēc Spānijas Karalistes domām, ZCT bija visefektīvākais risinājums, lai pārietu no analogās televīzijas uz ciparu televīziju II zonā, ievērojot Spānijas izmaksas; to esot pierādījis 2007. gada jūlijā veiktais pētījums. Saskaņā ar minēto pētījumu izmaksas par satelīta televīzijas risinājumu, lai nodrošinātu pārklājumu 96 līdz 100 % iedzīvotāju, esot pārsniegušas zemes ciparu televīzijas izmaksas. Komisija neesot veikusi rūpīgu šī pētījuma analīzi un esot izvērtējusi tikai Basku zemes autonomās kopienas gadījumu.
- 49 Vispirms ir jākonstatē, ka Spānija Karaliste apgalvo, ka attiecīgajam pasākumam nav selektīva rakstura, jo attiecīgais pasākums, pēc tās domām, esot uzskatāms par PVTN. Jāatgādina, ka jautājums par to, vai attiecīgais pakalpojums ir uzskatāms par PVTN, ir savrups kritērijs, kas nav atkarīgs no kritērija par valsts atbalsta selektīvo raksturu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Lai gan jautājums par to, vai attiecīgais pakalpojums ir uzskatāms par PVTN, ir atbilstošs elements attiecībā uz jautājumu par ekonomiskās priekšrocības esamību, attiecīgā pasākuma selektīvais raksturs skar prasību, saskaņā ar kuru valsts atbalstam ir jāpiešķir priekšrocības noteiktiem uzņēmumiem vai produkcijai (skat. iepriekš 33. punktu).
- 50 Tā kā Spānijas Karaliste nekādi nav pamatojusi apgalvojumu, saskaņā ar kuru ar attiecīgos pasākumu netiek piešķirta priekšrocība noteiktiem uzņēmumiem, ir jākonstatē, ka šī pamata daļas ietvaros tā būtībā apgalvo, ka ar attiecīgo pasākumu netiek piešķirtas nekādas ekonomiskas priekšrocības tā saņēmējiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Pēc Spānijas Karalistes uzskata, Komisija esot

klūdaini konstatējusi ekonomiskas priekšrocības esamību, uzskatot, ka četri kritēriji, kādi tika noteikti spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), šajā gadījumā nebija izpildīti.

- 51 Jāatgādina, ka spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), Tiesa norādīja, ka, ciktāl valsts iesaistīšanās bija jāuzskata par kompensāciju atlīdzības veidā par pakalpojumiem, ko sniedza uzņēmumi – atbalsta saņēmēji, lai izpildītu ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu saistītos pienākumus, kas nozīmē, ka šie uzņēmumi patiesībā neguva finansiālu priekšrocību un ka minētā iesaistīšanās līdz ar to nevarēja nostādīt šos uzņēmumus izdevīgākā konkurējošā stāvoklī nekā konkurējošos uzņēmumus, uz šādu iesaistīšanos neattiecas LESD 107. panta 1. punkts. Tomēr, lai kādā konkrētā gadījumā šāda kompensācija nevarētu tikt kvalificēta par valsts atbalstu, ir jābūt izpildītiem četriem kumulatīviem kritērijiem (spriedums *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā, EU:C:2003:415, 87. un 88. punkts).
- 52 No apstrīdētā lēmuma preambulas 114.–128. apsvēruma izriet, ka, pēc Komisijas domām, pirmais un ceturtais kritērijs, kas bija noteikti spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), šajā gadījumā nebija izpildīti.
- Par pirmo kritēriju, kas tika noteikts spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), un kas attiecas uz pienākumu saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu izpildi
- 53 Saskaņā ar šo kritēriju saņēmējam uzņēmumam faktiski ir jābūt atbildīgam par pienākumu saistībā ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu izpildi un šiem pienākumiem ir jābūt skaidri definētiem (spriedums *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā, EU:C:2003:415, 89. punkts).
- 54 Jānorāda, ka Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 119.–126. apsvērumā ir konstatējusi, ka spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), noteiktais pirmais kritērijs nebija izpildīts.
- 55 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas 119. apsvērumu Spānijas likumā nav precizēts, ka zemes ciparu televīzijas tīkla izmantošana ir sabiedriska pakalpojums. 1998. gada 24. aprīļa *Ley 11/1998* (Vispārējais likums Nr. 11/1998 par telekomunikācijām; 1998. gada 25. aprīļa *BOE* Nr. 99, 13909. lpp.; turpmāk tekstā – “Likums 11/1998”) ir noteikts, ka telekomunikāciju pakalpojumi, tostarp radio un televīzijas apraides tīklu izmantošana, ir PVTN, lai gan tie neietilpst sabiedrisko pakalpojumu kategorijā, proti, kategorijā, kas ir rezervēta vienīgi atsevišķiem telekomunikāciju pakalpojumiem, it īpaši tādiem pakalpojumiem, kas ir saistīti ar sabiedrības aizsardzību un civilo aizsardzību, kā arī telefonu tīkla izmantošanu. 2003. gada 3. novembra *Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones* (Vispārējais likums Nr. 32/2003 par telekomunikācijām; 2003. gada 4. novembra *BOE* Nr. 264, 38890. lpp.; turpmāk tekstā – “Likums 32/2003”) ir saglabāta tāda pati definīcija. Televīzijas apraides pakalpojumus, t.i., signālu pārraidi pa telesakaru tīkliem, būtu jāuzskata par telesakaru pakalpojumiem, un tāpēc tie esot PVTN, nevis sabiedriski pakalpojumi.
- 56 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas 120. apsvērumu Spānijas likuma normām katrā ziņā esot raksturīga tehnoloģiskā neitralitāte. Minētajā likumā telekomunikācijas esot definētas kā tīklu izmantošana, elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšana un ar tiem saistītie resursi. Telekomunikācijas esot signālu pārraide, izmantojot apraides tīklu, nevis izmantojot īpašu zemes tīklu. Turklāt šajā likumā esot precizēts, ka viens no tā mērķiem ir pēc iespējas veicināt tehnoloģisko neitralitāti tiesiskajā regulējumā.
- 57 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas 121. apsvērumu, lai arī normā, kas ir spēkā un ir piemērojama finanšu līdzekļu nodošanas brīdī, sabiedriskā apraide ir definēta kā sabiedriska pakalpojums, šī definīcija nevar tikt paplašināta, tajā ietverot arī kādas konkrētas atbalsta platformas

izmantošanu. Turklāt, ja ir vairākas apraides platformas, tad nevar tikt uzskatīts, ka tieši viena no tām ir īpaši būtiska apraides signāla pārraidei. Tāpēc, kā uzskata Komisija, fakts, ka Spānijas likumā ir noteikts, ka kādas konkrētas platformas izmantošana apraides signālu pārraidei ir sabiedriska pakalpojums, esot acīmredzama kļūda.

- 58 Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 123. un 124. apsvērumā ir noraidījusi argumentu, saskaņā ar kuru zemes tīklu izmantošana esot tikusi definēta kā sabiedriska pakalpojums starpiestāžu nolīgumos, kas noslēgti starp Basku zemes valdību, Basku zemes kopienu asociāciju un trīs Basku zemes pašvaldībām.
- 59 Apstrīdētā lēmuma preambulas 172. apsvērumā Komisija, atsaucoties uz šī lēmuma preambulas 119.–122. apsvērumu, konstatēja, ka ne Spānijas Karaliste, ne basku iestādes neesot precīzi definējušas zemes platformas izmantošanu kā sabiedrisku pakalpojumu.
- 60 Jānorāda, ka, runājot par sabiedriskā pakalpojuma jēdzienu sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē, lietas dalībnieki neapstrīd, ka šis jēdziens atbilst PVTN jēdzienam LESD 106. panta 2. punkta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumus, 2008. gada 12. februāris, *BUPA* u.c./Komisija, T-289/03, Krājums, EU:T:2008:29, 162. punkts, un 2014. gada 16. jūlijs *Zweckverband Tierkörperbeseitigung*/Komisija, T-309/12, EU:T:2014:676, 132. punkts).
- 61 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība, definējot PVTN, un tāpēc Komisija var apšaubīt dalībvalstu definīciju šādiem pakalpojumiem tikai acīmredzamas kļūdas gadījumā (skat. spriedumus, 2005. gada 15. jūnijs, *Olsen*/Komisija, T-17/02, Krājums, EU:T:2005:218, 216. punkts; 2008. gada 22. oktobris, *TV2/Danmark* u.c./Komisija, T-309/04, T-317/04, T-329/04 un T-336/04, Krājums, EU:T:2008:457, 101. punkts, un 2009. gada 6. oktobris, *FAB*/Komisija, T-8/06, EU:T:2009:386, 63. punkts). Neesot harmonizētam Savienības tiesiskajam regulējumam šajā jomā, Komisija nav tiesīga lemt par sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu, kāds ir publiskam pārvaldniekam, plašumu, proti, par izmaksu līmeni šiem pakalpojumiem, par politiskās izvēles, kāda šajā gadījumā ir valsts iestādēm, iespēju, ne arī par publiskā pārvaldnieka ekonomisko efektivitāti (šajā ziņā skat. spriedumus, 1997. gada 27. februāris, *FFSA* u.c./Komisija, T-106/95, Krājums, EU:T:1997:23, 108. punkts, un 2010. gada 1. jūlijs, *M6*/Komisija, T-568/08 un T-573/08, Krājums, EU:T:2010:272, 139. punkts un tajā minētā judikatūra). No LES un LESD pievienotā 26. protokola par sabiedriskiem pakalpojumiem izriet, ka Savienības kopīgās vērtības LESD 14. panta izpratnē saistībā ar PVTN cita starpā ir valsts, reģionālo un vietējo kompetento iestāžu būtiskā loma un plašā rīcības brīvība sniegt, izpildīt un organizēt PVTN tā, lai pēc iespējas izpildītu lietotāju vajadzības.
- 62 Tomēr dalībvalstu pilnvaras definēt PVTN nav neierobežotas un nevar tikt izmantotas patvaļīgi tikai tāpēc vien, lai izvairītos no konkurences normu piemērošanas īpaši nozarei (spriedums *BUPA* u.c./Komisija, minēts 60. punktā, EU:T:2008:29, 168. punkts). Attiecīgajam pakalpojumam, lai tas varētu tikt kvalificēts par PVTN, ir jābūt ar vispārēju ekonomisku interesi, par ko liecina īpašas pazīmes salīdzinājumā ar pazīmēm, kādas ir citām ekonomiskām darbībām (spriedumi, 1991. gada 10. decembris, *Merci convenzionali porto di Genova*, C-179/90, Krājums, EU:C:1991:464, 27. punkts, un 1997. gada 17. jūlijs, *GT-Link*, C-242/95, Krājums, EU:C:1997:376, 53. punkts).
- 63 Pārbaudes, kādu veic Vispārējā tiesa attiecībā uz Komisijas vērtējumiem, plašums neizbēgami ir atkarīgs no fakta, ka dalībvalsts definīciju attiecībā uz PVTN Komisija var apšaubīt vienīgi acīmredzamas kļūdas gadījumā. Tomēr šai pārbaudei ir jānodrošina atbilstība noteiktiem minimālajiem kritērijiem, ņemot vērā it īpaši valsts varas darbību esamību, uzticot attiecīgajiem uzņēmumiem PVTN uzdevumu, kā arī šī uzdevuma universālo un obligāto raksturu (skat. spriedumu, 2012. gada 7. novembris, *CBI*/Komisija, T-137/10, Krājums, EU:T:2012:584, 100. un 101. punkts un tajos minētā judikatūra). Turklāt saskaņā ar 2005. gada 28. novembra Lēmuma 2005/842/EK par [LESD 106. panta 2. punkta] piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt PVTN (OV L 312, 67. lpp.), 4. pantu atbildība par PVTN sniegšanu attiecīgajam

uzņēmumam ir jāuztic ar vienu vai vairākiem tiesību aktiem, kuru formu var noteikt katra dalībvalsts, un šajos aktos cita starpā ir jānosaka sabiedrisko pakalpojumu raksturs un ilgums, kā arī attiecīgie uzņēmumi un teritorija.

- 64 Šajā gadījumā Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija kļūdaini esot uzskatījusi, ka attiecīgais pakalpojums nav PVTN Savienības tiesību izpratnē. Pēc tās domām, pastāvēja tirgus darbības traucējumi sakarā ar to, ka raidorganizācijas nebija gatavas segt papildu izmaksas par tīkla paplašināšanu II zonā. Fakts, ka attiecīgajā spāņu tiesību aktā neesot bijis skaidri paredzēts, ka attiecīgais pakalpojums ir sabiedrisks pakalpojums, neesot ļāvis Komisijai neveikt attiecīgā pakalpojuma novērtēšanu, pamatojoties uz tās pieņemtajiem noteikumiem par PVTN esamību, it īpaši tādēļ, ka šajā tiesību aktā attiecīgais pakalpojums bija kvalificēts par sabiedrisku pakalpojumu. Tiesas sēdē Spānijas Karaliste precizēja, ka attiecīgie uzņēmēji bija atbildīgi par pienākumu saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu izpildi, izmantojot visus Spānijas iestāžu aktus, tostarp valsts līgumus, kas bija noslēgti starp šīm pēdējām minētajām un minētajiem uzņēmējiem.
- 65 Šāda argumentācija nepierāda, ka Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 119.–122. un 172. apsvērumā kļūdaini konstatēja, ka attiecīgais pakalpojums, proti, ZCT tīkla ieviešana, uzturēšana un ekspluatācija II zonā, nebija precīzi definēta kā sabiedrisks pakalpojums sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē.
- 66 Protams, radio un televīzijas apraides tīklu izmantošanas pakalpojumus Spānija patiešām ir kvalificējusi kā PVTN saskaņā ar Likumu 11/1998 un 32/2003, uz kuriem atsaucās Komisija pēc Vispārējās tiesas noteiktajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem (skat. iepriekš 26. punktu), 2. pantu, skatot to kopā ar šo likumu 1. pantu.
- 67 Tomēr no Likumu 11/1998 un 32/2003 2. panta izriet, ka šī kvalifikācija attiecas uz visiem telekomunikāciju pakalpojumiem, tostarp radio un televīzijas apraides tīkliem. Tikai tas vien, ka pakalpojums ir izraudzīts kā vispārējas intereses pakalpojums saskaņā ar valsts tiesību aktiem, nenozīmē, ka jebkurš uzņēmējs, kas to sniedz, ir atbildīgs par pienākumu saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu izpildi sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē. Ja tas tā būtu, tad visi telekomunikāciju pakalpojumi Spānijā būtu PVTN šī sprieduma izpratnē, bet tas neizriet ne no viena no šiem likumiem. Tāpat šajā ziņā ir jākonstatē, ka Likuma 32/2003 2. panta 1. punktā ir skaidri noteikts, ka vispārējās nozīmes pakalpojumi šī likuma izpratnē ir jāsniedz brīvas konkurences ietvaros. Lai pakalpojums varētu tikt kvalificēts par PVTN sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē, ir nepieciešams, lai atbildība par to sniegšanu tiktu uzticēta noteiktiem uzņēmumiem.
- 68 Turklāt jākonstatē, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu kļūdu, apstrīdētā lēmuma preambulas 119.–125. apsvērumā izvērtējot, vai pirmais kritērijs, kas minēts spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), ir izpildīts, ciktāl runa ir par zemes tīklu izmantošanas pakalpojumu, nevis par radio un televīzijas apraides tīklu izmantošanas pakalpojumu, kā to apgalvo Spānijas Karaliste. Šajā ziņā no minētā lēmuma preambulas 120. apsvēruma izriet, ka Likuma 32/2003 normas raksturo to tehnoloģiskā neitralitāte un ka telekomunikācijas ir signālu pārraide pa apraides tīklu, nevis pa īpašu zemes tīklu, ko Spānijas Karaliste nav apstrīdējusi. Ņemot vērā šos precizējumus Spānijas likumā, nevar tikt secināts, ka Komisija šī lēmuma preambulas 119. un 122. apsvērumā kļūdaini ir uzskatījusi, ka minētajā likumā zemes tīklu izmantošana nav definēta kā sabiedrisks pakalpojums sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē.
- 69 Tāpat nevar tikt atbalstīts arī arguments, saskaņā ar kuru attiecīgajiem uzņēmējiem ar visiem Spānijas iestāžu aktiem, tostarp valsts līgumiem, kas tika noslēgti starp Spānijas iestādēm un minētajiem uzņēmējiem, ir ticis uzdots izpildīt ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu saistītos pienākumus.

- 70 Ciktāl Spānijas Karaliste šajā ziņā atsaucas uz faktu, ka valsts programmā par labu pārejai uz ZCT, kuru bija pieņēmusi Spānijas Ministru padome 2007. gada 7. septembrī, kā mērķis bija noteikts pārklājuma nodrošināšana Spānijas iedzīvotājiem ar ZCT pakalpojumu, kas būtu analogs pārklājumam, kāds šiem iedzīvotājiem tika nodrošināts 2007. gadā ar analogo televīziju, šo pārklājumu nodrošinot vairāk nekā 98 % iedzīvotāju (skat. iepriekš 4. punktu), ir jānorāda, ka ar šo programmu nevienam uzņēmējam nav ticis uzlikts pienākums izpildīt sabiedriskā pakalpojuma saistības.
- 71 Attiecībā uz valsts līgumiem, kas noslēgti starp valsts pārvaldi un attiecīgajiem uzņēmējiem, ir skaidrs, ka saskaņā ar judikatūru pilnvaras, kas dod tiesības sniegt sabiedrisku pakalpojumu, var attiekties arī uz vienošanās aktiem, ciktāl tie izriet no publiskās varas un ir saistoši, *a fortiori*, ja ar šādiem aktiem tiek konkretizēti ar tiesisko regulējumu uzliktie pienākumi (skat. spriedumu *CBI/Komisija*, minēts 63. punktā, EU:T:2012:584, 109. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr šajā gadījumā Spānijas Karaliste nav noslēgusi nekādu vienošanos, kas ļautu pamatot šādu apgalvojumu. Turklāt tikai tāpēc vien, ka attiecībā uz pakalpojumu ir noslēgts valsts līgums, šis pakalpojums automātiski un bez jebkāda precizējuma no attiecīgo iestāžu puses neiegūst PVTN statusu sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsident Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē.
- 72 Spānijas Karaliste nav apstrīdējusi Komisijas konstatējumus apstrīdētā lēmuma preambulas 123. un 124. apsvērumā, saskaņā ar kuriem arī to starpiestāžu vienošanos tekstā, kas noslēgtas starp Basku zemes valdību, Basku zemes kopienu asociāciju un trīs Basku zemes pašvaldībām, zemes tiklu izmantošana nav definēta kā sabiedriska pakalpojums.
- 73 Turklāt ir jākonstatē, ka Spānijas iestādes vispār nav varējušas noteikt, kādi pienākumi attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu būtu tikuši uzlikti ZCT tikla izmantotājiem vai nu ar Spānijas likumu, vai arī ekspluatācijas līgumiem, nemaz nerunājot par minētā pierādīšanu.
- 74 Visbeidzot, no apstrīdētā lēmuma preambulas 121. apsvēruma izriet, ka saskaņā ar Komisijas apgalvoto definēšana par tādu sabiedrisko pakalpojumu, kas ir saistīts ar noteiktas atbalsta platformas izmantošanu, – šajā gadījumā tā ir zemes platforma, – esot bijusi acīmredzama Spānijas iestāžu kļūda, jo, ja eksistē vairākas pārraižu platformas, tad neesot iespējams uzskatīt, ka tieši viena no tām ir būtiska, lai nosūtītu apraides signālu (skat. iepriekš 57. punktu); to neapstrīd Spānijas Karaliste.
- 75 No minētā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka, skaidri nedefinējot zemes tikla izmantošanas pakalpojumu kā sabiedrisko pakalpojumu, nav izpildīts pirmais kritērijs, kas paredzēts spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsident Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415).
- 76 Šis secinājums nav apstrīdams ar citiem Spānijas Karalistes izvirzītajiem argumentiem.
- 77 Pirmkārt, attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru Komisija esot kļūdaini aprobežojusies vien ar ekskluzīvu Basku zemes autonomās kopienas gadījuma izvērtēšanu, ir jākonstatē, pirmkārt, ka Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 119. un 120. apsvērumā ir ņēmusi vērā arī Likumus 11/1998 un 32/2003, kuru spēkā esamība neaprobežojas ar minēto autonomo kopienu. Otrkārt, no minētā lēmuma preambulas 114. apsvēruma izriet, ka saskaņā ar Spānijas iestāžu apgalvoto autonomajām kopienām ir jāatsaucas uz valsts atbalsta neesamību saskaņā ar spriedumu *Altmark Trans* un *Regierungspräsident Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), un ka minētās iestādes ir norādījušas uz šo gadījumu kā labāko un vienīgo piemēru. Saskaņā ar šo apsvērumu neviena cita autonomā kopiena nav iesniegusi argumentāciju, kas pierādītu, ka zemes tikla izmantošana ir sabiedriska pakalpojums. Tāpēc Spānijas Karaliste nevar pārņemt Komisijai, ka tā koncentrēja pārbaudi uz Basku zemes autonomās kopienas gadījumu. Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru lēmuma valsts atbalsta jomā tiesiskums ir jāizvērtē, ņemot vērā informāciju, kādu Komisija varēja iegūt šī lēmuma pieņemšanas brīdī (skat. spriedumu, 2008. gada 15. aprīlis, *Nuova Agricast*, C-390/06, Krājums, EU:C:2008:224, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

78 Otrkārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka, tā kā Komisija nav veikusi nevienu vērtējumu, pamatojoties uz tās pieņemtajiem noteikumiem par PVTN pastāvēšanu, tā nav ievērojusi sava Paziņojuma par Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV 2012, C 8, 4. lpp.), 47. punktu. Šis arguments ir jānoraida. Taisnība, ka minētajā punktā Komisija ir precizējusi, ka uzņēmumi, kas uzņemas PVTN pārvaldību, ir uzņēmumi, kuri ir atbildīgi par īpašu uzdevumu, un ka parasti uzdevums saistībā ar īpašu sabiedrisko pakalpojumu ietver tāda pakalpojuma sniegšanu, kuru uzņēmējs, ja tas ņem vērā savas paša komercintereses, neuzņemtos vai neuzņemtos tādā pašā mērā vai ar tādiem pašiem nosacījumiem. Tomēr ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav apstrīdējusi PVTN esamību, jo neeksistē tirgus darbības traucējumi, bet tā ir konstatējusi, ka attiecīgais pakalpojums nav skaidri definēts kā sabiedriskais pakalpojums sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), izpratnē. Prasība, saskaņā ar kuru, lai tiktu izpildīts minētajā spriedumā paredzētais pirmais kritērijs, ar PVTN saistīts uzdevums ir jādefinē dalībvalstij, arī ir norādīta minētajā punktā. Turklāt ar tirgus darbības traucējumu esamību nav pietiekami, lai varētu tikt konstatēta PVTN esamība.

– Par ceturto kritēriju, kurš ir noteikts spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), un kurš attiecas uz garantiju par zemākām izmaksām sabiedrībai

79 Saskaņā ar šo kritēriju, ja uzņēmuma, kurš ir atbildīgs par pienākumu saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu izpildi, izvēlēšanās nenotiek saskaņā ar publiskā iepirkuma procedūru, kas ļauj izvēlēties kandidātu, kurš ir spējīgs sniegt šos pakalpojumus par zemākām izmaksām sabiedrībai, nepieciešamās kompensācijas līmenis ir jānosaka, pamatojoties uz analīzi izmaksām, kādas rastos vidusmēra uzņēmumam, kas ir labi pārvaldīts un ar sabiedrisko pakalpojumu saistīto prasību izpildei atbilstoši aprīkots, lai izpildītu šos pienākumus, ņemot vērā attiecīgos ienākumus un saprātīgu peļņu sakarā ar šo pienākumu izpildi (spriedums *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā, EU:C:2003:415, 93. punkts).

80 Apstrīdētā lēmuma preambulas 128. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka, ņemot vērā, ka nekāds konkurss netika izsludināts, Basku zemes iestādes apgalvoja, ka šis kritērijs bija izpildīts, jo Basku zemes valdības valsts uzņēmums, kas sniedza pārvaldīšanas pakalpojumus, kā arī radio un televīzijas apraides pārklājuma nodrošināšanas pakalpojumus, patiešām bija labi pārvaldīts un prasīto pienākumu izpildei atbilstoši aprīkots uzņēmums. Balstoties uz pētījumu par izmaksu salīdzināšanu, kas Komisijai neesot ticis nosūtīts, Basku zemes iestādes esot uzskatījušas, ka satelītu infrastruktūra attiecīgajam valsts uzņēmumam izmaksātu dārgāk nekā zemes tīklu modernizācija. Neraugoties uz to, pēc Komisijas domām, lai izpildītu attiecīgo kritēriju, ar salīdzināšanu ar satelīttehnoloģijām nepietika, lai pierādītu, ka šis valsts uzņēmums bija efektīvs uzņēmums, jo citi zemes [tīkla] operatori arī sniedza šo pakalpojumu par zemām izmaksām. Tāpēc Komisija secināja, ka ceturtais kritērijs spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), Basku zemes autonomās kopienas gadījumā nebija izpildīts.

81 Spānijas Karaliste būtībā tikai apgalvo, ka, salīdzinot ar satelītplatformu, zemes platforma bija efektīvāks risinājums izmaksu ziņā, jo infrastruktūra analogajai zemes televīzijai jau eksistēja; to esot pierādījis 2007. gada jūlija pētījums. Tāpēc Spānijas Karaliste neapstrīd Komisijas apsvērumu, saskaņā ar kuru ar salīdzinājumu ar satelīttehnoloģijām nebija pietiekami, lai pierādītu, ka attiecīgais Basku zemes valsts uzņēmums bija efektīvs uzņēmums, jo citi zemes [tīkla] operatori arī varēja sniegt attiecīgo pakalpojumu par zemu cenu.

82 Līdz ar to Spānijas Karaliste nav pierādījusi, ka Komisija kļūdaini ir konstatējusi, ka ceturtais kritērijs, kāds ir paredzēts spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), prasības nebija izpildītas.

83 Katrā ziņā, tā kā kritēriji, kas noteikti spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), ir kumulatīvi, tad ir pietiekami, ja Komisija pierāda, ka nav bijis izpildīts kaut vai viens kritērijs, lai pamatoti konstatētu ekonomiskas priekšrocības esamību.

84 Tādējādi šī pamata otrā daļa ir noraidāma.

Par trešo daļu, kas ir balstīta uz konkurences izkropļojuma neesamību

85 Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu konkurences izkropļojuma analizē, ciktāl tā apstrīdētā lēmuma preambulas 130. apsvērumā esot uzskatījusi, ka zemes un satlītplatformām bija viens un tas pats tirgus. Pēc tās domām, pirmkārt, digitālās satelīta televīzijas pakalpojumi ir maksas pakalpojumi, bet piekļuve ZCT pakalpojumiem ir bezmaksas. Otrkārt, *Comisión del mercado de la telecomunicaciones* (Spānijas Telekomunikāciju tirgus komisija) 2006. gada 2. februāra lēmumā esot secinājusi, ka no televīzijas apraides pa zemes [tikla] viļņiem atbalsta pakalpojumu tirgus ir lietderīgi izslēgt atbalsta pakalpojumus televīzijas un radio apraides signāla pārraidei pa satelītu. Turklāt II zonā nebūšot konkurences, jo tā nekādā ziņā nepiesaistot tikla operatorus.

86 Jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma preambulas 130. apsvērumā Komisija secināja, ka zemes un satelītu platformas bija pārstāvētas vienā un tajā pašā tirgū. Tā pamatoja šo secinājumu minētā lēmuma preambulas 131.–137. apsvērumā, minot septiņus dažādus elementus. Visbeidzot, šī lēmuma preambulas 138. apsvērumā tā secināja, ka, ņemot vērā faktu, ka satelītu un zemes apraides platformas bija konkurentes, pasākums, kas ir vērstas uz ZCT II zonā ieviešanu, ekspluatāciju un uzturēšanu, izkropļotu konkurenci starp abām platformām. Pēc tās domām, citas platformas, tostarp interneta televīzija, pēc pasākuma būtu nelabvēlīgākā situācijā.

87 Šie apsvērumi nav apstrīdami ar Spānijas Karalistes argumentāciju.

88 Jāatgādina, ka Komisijai ir pienākums nevis konstatēt reālu atbalsta ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un konkurences faktiski izkropļošanu, bet tikai izvērtēt, vai šis atbalsts var ietekmēt šo tirdzniecību un izkropļot konkurenci (skat. spriedumus, 2005. gada 15. decembris, *Unicredito Italiano*, C-148/04, Krājums, EU:C:2005:774, 54. punkts un tajā minētā judikatūra; 2011. gada 9. jūnijs, *Comitato "Venezia vuole vivere"* u.c./Komisija, C-71/09 P, C-73/09 P un C-76/09 P, Krājums, EU:C:2011:368, 134. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2013. gada 8. maijs, *Libert* u.c., C-197/11 un C-203/11, Krājums, EU:C:2013:288, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

89 It īpaši, ja valsts piešķirtais atbalsts nostiprina uzņēmuma pozīciju salīdzinājumā ar citiem konkurējošajiem uzņēmumiem tirdzniecībā Savienībā, tad šie pēdējie minētie ir jāuzskata par ietekmētajiem uzņēmumiem (skat. spriedumus *Unicredito Italiano*, minēts 88. punktā, EU:C:2005:774, 56. punkts un tajā minētā judikatūra, un *Libert* u.c., minēts 88. punktā, EU:C:2013:288, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

90 Pirmkārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru to, ka zemes un satelītu platformām nav viens un tas pats tirgus, pierāda fakts, ka digitālās satelīttelevīzijas pakalpojumi ir maksas pakalpojumi, savukārt piekļuve ZCT pakalpojumiem ir bezmaksas, ir jākonstatē, ka tehnoloģiju ziņā, kā to apgalvo Komisija, abas platformas var būt līdzeklis, ar kura palīdzību tiek piedāvāta bezmaksas vai maksas televīzija. Turklāt ZCT pārraižu licenču īpašnieki Spānijā var pārraidīt maksas kanālus, un spāņu ZCT var ietvert gan maksas, gan bezmaksas kanālus. Tātad šis arguments ir jānoraida.

91 Otrkārt, ciktāl runa ir par *Comisión del mercado de la telecomunicaciones* secinājumiem, uz kuriem atsaucas Spānijas Karaliste, tie nevar tikt apšaubīti Komisijas konstatējuma apstrīdētajā lēmumā dēļ. Spānijas Karaliste nav precizējusi ne to, kādos gadījumos šī komisija izdarīja šādus secinājumus, ne arī iemeslus, kāpēc tā šajos gadījumos secināja, ka zemes un satelītu platformām nav viens un tas pats tirgus.

- 92 Treškārt, arī arguments par konkurences trūkumu II zonā ir jānoraida. Konkurences minētajā zonā esamību cita starpā pierāda fakts, ka satelīta platformas operators, kā to norādīja Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 131. apsvērumā, piedalījās konkursā par ciparu televīzijas pārklājuma paplašināšanu Kantabrijā. Turklāt jau ir ticis atzīts, ka pastāvēja konkurence starp zemes un satelīta platformām (spriedums *FAB/Komisija*, minēts 61. punktā, EU:T:2009:386, 55. punkts, un 2010. gada 15. jūnijs, *Mediaset/Komisija*, T-177/07, Krājums, EU:T:2010:233, 97. punkts).
- 93 Šī pamata trešā daļa un līdz ar to šis pamats pilnībā ir jānoraida.

Par otro pamatu, kurš, pakārtoti, ir balstīts uz LESD 106. panta 2. punkta un 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu

- 94 Spānijas Karaliste apgalvo, pakārtoti, ka Komisija ir pārkāpusi LESD 106. panta 2. punktu un 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Šajā ziņā tā apgalvo, ka Komisija, ciktāl tā nav skaidri pierādījusi, ka nav ticis ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips, ir pārnesusi pierādīšanas pienākumu. Pēc tās domām, Komisija nav pamatojusi ekstrapolācijas metodi, kuru tā ir izmantojusi, lai secinātu, ka vairums konkursu nebija tehnoloģiski neitrāli. Tāpat Komisija neesot pamatojusi arī tās piemēroto statistisko metodoloģiju, kā rezultātā neesot bijis iespējams uzzināt, uz kādiem uzaicinājumiem uz konkursu tā it īpaši atsauca apstrīdētā lēmuma 29. zemsvītras piezīmē. Komisijas izvēlētais paraugs neesot bijis reprezentatīvs. Spānijas Karaliste uzskata, ka tehniskā ekstrapolācija ir tikusi izmantota patvaļīgi, pārsniedzot Komisijas rīcības brīvību.
- 95 Pirmkārt, runājot par apgalvoto LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, ir jākonstatē, ka Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 172. apsvērumā ir noraidījusi attiecīgā atbalsta pasākuma pamatojumu saskaņā ar šo normu, uzskatot, ka Spānijas iestādes nebija precīzi definējušas zemes platformas izmantošanu kā sabiedrisku pakalpojumu. Šajā ziņā Komisija ir atsaukusies uz apsvērumiem par pirmo kritēriju spriedumā *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), attiecībā uz PVTN definīcijas neesamību.
- 96 Spānijas Karalistes argumentācija par PVTN esamību jau tika noraidīta, un, tā kā šī dalībvalsts nav iesniegusi nevienu papildu argumentu šī pamata ietvaros, ir jāsecina, ka Komisija nav pārkāpusi LESD 106. panta 2. punktu.
- 97 Otrkārt, attiecībā uz apgalvoto LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atkāpes no vispārīgā principa par valsts atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, kāds ir paredzēts LESD 107. panta 1. punktā, ir jāinterpretē šauri (skat. spriedumus, 2004. gada 29. aprīlis, Vācija/Komisija, C-277/00, Krājums, EU:C:2004:238, 20. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2010. gada 14. oktobris, *Nuova Agricast* un *Cofra/Komisija*, C-67/09 P, Krājums, EU:C:2010:607, 74. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 98 Turklāt jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai, lai piemērotu LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ir plaša rīcības brīvība, kuras īstenošana ietver sarežģītus ekonomiska vai sociāla rakstura vērtējumus. Tiesas kontrole, kas tiek piemērota šo vērtējuma pilnvaru izmantošanai, aprobežojas ar pārbaudi par to, vai ir ievērotas procesuālās normas un izpildīts pienākums norādīt pamatojumu, vai fakti materiāli ir precīzi, kā arī vai nav pieļauta kļūda tiesību piemērošanā un vai nepastāv acīmredzama kļūda faktu vērtējumā vai pilnvaru nepareiza izmantošana (spriedumi, 2002. gada 26. septembris, Spānija/Komisija, C-351/98, Krājums, EU:C:2002:530, 74. punkts, un 2004. gada 29. aprīlis, Itālija/Komisija, C-372/97, Krājums, EU:C:2004:234, 83. punkts).
- 99 Jāatgādina, ka, ja Komisijai ir rīcības brīvība ekonomiskajā jomā, tad tas nenozīmē, ka Savienības tiesai ir jāatturas no pārbaudes par to, kā Komisija ir interpretējusi ekonomiska rakstura informāciju. Savienības tiesai ir ne tikai jāpārbauda izvirzīto pierādījumu faktiskā pareizība, to ticamība un konsekvence, bet arī tas, vai šie pierādījumi ir uzskatāmi par visu atbilstošo informāciju, kas var tikt

ņemta vērā, lai novērtētu sarežģītu situāciju, un vai tie var pamatot izdarītos secinājumus. Tomēr šīs kontroles ietvaros tai nav jāaizstāj Komisijas vērtējums ar savu ekonomisko vērtējumu. Turklāt ir jānorāda, ka gadījumos, kad iestādei ir plaša rīcības brīvība, pārbaudei par to, vai ir ievērotas noteiktas procesuālās garantijas, ir fundamentāla nozīme. Saskaņā ar judikatūru viena no šīm garantijām ir kompetentās iestādes pienākums rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus attiecīgās lietas apstākļus un atbilstoši pamatot savu nolēmumu (skat. spriedumu, 2007. gada 22. novembris, Spānija/*Lenzing*, C-525/04 P, Krājums, EU:C:2007:698, 56.–58. punkts un tajos minētā judikatūra). Komisijai attiecīgo pasākumu izmeklēšanas procedūra ir jāveic rūpīgi un objektīvi, lai galīgā lēmuma, kurā tiek konstatēta atbalsta pastāvēšana un attiecīgajā gadījumā – tā nesaderība un prettiesiskums, pieņemšanas brīdī tās rīcībā būtu cik vien iespējams pilnīgākie un ticamākie pierādījumi (skat. spriedumu, 2014. gada 3. aprīlis, Francija/Komisija, C-559/12 P, Krājums, EU:C:2014:217, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 100 Lai konstatētu, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu, novērtējot faktus, kas varētu pamatot apstrīdētā lēmuma atcelšanu, prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem ir jābūt pietiekamiem, lai apstrīdētu lēmuma ietvaros veiktā faktu vērtējuma ticamību (spriedumi, 1996. gada 12. decembris, *AIUFFASS* un *AKT*/Komisija, T-380/94, Krājums, EU:T:1996:195, 59. punkts, un *FAB*/Komisija, minēts 61. punktā, EU:T:2009:386, 78. punkts).
- 101 Šajā gadījumā no apstrīdētā lēmuma preambulas 148.–171. apsvēruma izriet, ka Komisija uzskatīja, ka attiecīgais atbalsts nevar tikt uzskatīts par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jo saskaņā ar tās teikto ar attiecīgo pasākumu netika ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips, šis pasākums nebija samērīgs un tas nebija atbilstošs instruments, lai nodrošinātu atkodēto kanālu pārklājumu II zonas rezidentiem. Šajā ziņā tā minētā lēmuma preambulas 155. apsvērumā konstatēja, ka lielākajai daļai konkursu nav raksturīga tehnoloģiskā neitralitāte, jo tajos ir atsauce uz zemes tehnoloģijām un ZCT. Šajā kontekstā tā atsaucās uz minētā atbalsta aprakstu, kas ietverts šī lēmuma preambulas 23.–36. apsvērumā.
- 102 Apstrīdētā lēmuma preambulas 34. apsvērumā Komisija ir precizējusi, ka vairumā konkursu iestādes organizatores skaidri atsaucās – konkursa priekšmeta pašā definīcijā vai, netieši, tehnisko specifikāciju vai finansējamā aprikojuma aprakstā – uz zemes tehnoloģijām un ZCT. Retos gadījumos, kuros bija skaidra norāde uz satelītu tehnoloģijām, runa bija par paraboliskām antenām satelītu signāla uztveršanai releja antenās vai aprikojumā, lai piekļūtu ciparu televīzijai III zonā. Saskaņā ar Komisijas apgalvoto ļoti neliels skaits konkursu, kuri bija paredzēti attiecībā uz pārklājuma paplašināšanu, bija tehnoloģiski neitrāli un tajos bija izslēgta vienīgi ZCT, nevis kādas citas tehnoloģijas.
- 103 Šajā ziņā apstrīdētā lēmuma 29. zemsvītras piezīmē Komisija ir precizējusi, ka no 516 konkursiem, kas tika izsludināti visos reģionos, izņemot Kastīlijas–Lamanšas [*Castille-La-Manche*] autonomo kopienū, tā ir izanalizējusi 82 konkursus, no kuriem 17 bija saistīti ar paplašināšanu, bet 65 – ar pakalpojumu sniegšanu. Tikai deviņi no šiem konkursiem esot tikuši uzskatīti par tehnoloģiski neitrāliem, proti, trīs konkursi attiecībā uz pārklājuma paplašināšanu Kastīlijā–Leonā [*Castille-Léon*] (Spānija) un seši konkursi attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, no kuriem pieci attiecās uz Kanāriju salām (Spānija) un [viens] – uz Kantabriju.
- 104 Pamatojoties uz šo paraugu secinot, ka ar attiecīgo pasākumu nebija ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips, Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu, ne arī pārnēsusi pierādīšanas pienākumu attiecībā uz šī principa ievērošanu. Tai šajā sakarā nebija jāsniedz detalizētāka informācija. Valsts atbalsta shēmas gadījumā tā var aprobežoties ar attiecīgās shēmas raksturojuma izpēti, lai lēmuma pamatojumā novērtētu, vai šī shēma ir atbilstoša LESD 107. panta 3. punktā paredzēto mērķu īstenošanai. Tādējādi lēmumā, kurš attiecas uz šādu shēmu, tai nav jāveic analīze atbalstam, kāds katrā konkrētā gadījumā tiek piešķirts uz šīs shēmas pamata. Vienīgi atbalsta atgūšanas stadijā ir jāpārbauda katra attiecīgā uzņēmuma individuālais stāvoklis (spriedumi, 2002. gada 7. marts, Itālija/Komisija, C-310/99, Krājums,

EU:C:2002:143, 89. un 91. punkts; *Comitato "Venezia vuole vivere"* u.c./Komisija, minēts 88. punktā, EU:C:2011:368, 63. punkts, un 2013. gada 13. jūnijs, *HGA* u.c./Komisija, no C-630/11 P līdz C-633/11 P, Krājums, EU:C:2013:387, 114. punkts).

- 105 Šajā ziņā ir jānorāda Spānijas Karalistes arguments, saskaņā ar kuru Komisijai nebija jāaprobežojas vien ar konkursu parauga analīzi, bet apstrīdētajā lēmumā esot bijis jāidentificē visi konkursi. Saskaņā ar judikatūru gadījumā, kad Komisija vispārēji un abstrakti lemj par valsts atbalsta shēmu, ko tā atzīst par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, un uzdod atgūt saskaņā ar šo shēmu izmaksātās summas, dalībvalstij ir jāpārbauda katra attiecīgā uzņēmuma individuālais stāvoklis ar šādu atgūšanas darbību (spriedums *Comitato "Venezia vuole vivere"* u.c./Komisija, minēts 88. punktā, EU:C:2011:368, 64. punkts).
- 106 Līdz ar to Spānijas Karalistes arguments, saskaņā ar kuru paraugs neesot bijis pietiekami nozīmīgs tāpēc, ka no 82 konkursiem, kurus izanalizēja Komisija, 65 konkursi esot bijuši par tādu pakalpojumu sniegšanu, uz kuriem apstrīdētais lēmums neattiecās, nevar tikt atbalstīts. 17 konkursi attiecās uz Komisijas analizēto tīklu paplašināšanu, kas šajā gadījumā katrā ziņā veido pietiekami nozīmīgu paraugu, it īpaši ņemot vērā faktu, ka administratīvā procedūra attiecās uz sešpadsmit Spānijas autonomajām kopienām.
- 107 Runājot par Spānijas Karalistes argumentu, saskaņā ar kuru Komisija nav pamatojusi ekstrapolācijas metodi, kādu tā izmantoja, lai secinātu, ka lielākā daļa konkursu nebija tehnoloģiski neitrāli, ir jānorāda, pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam, ka Komisija neveica ekstrapolāciju, uzskatot, ka ar paraugu konstatētās pretlikumības atkārtojās visā Spānijā. Komisija aprobežojās ar attiecīgās atbalsta shēmas raksturojuma izpēti un pamatoti neizsecināja, ka tāpēc, ka izanalizētajos konkursos netika ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips, šis princips netika ievērots visos konkursos attiecībā uz ZCT tīkla izmantošanu, kas cita starpā ir atspoguļots apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā. Saskaņā ar šī lēmuma 1. un 3. pantu Spānijas Karalistei no ZCT operatoriem ir jāatgūst vienīgi atbalsts, kas tika piešķirts, neievērojot tehnoloģiskās neitralitātes principu. Turklāt saskaņā ar minētā lēmuma 4. panta 3. punkta a) apakšpunktu Spānijas Karalistei ir pienākums paziņot Komisijai sarakstu ar personām, kurām tika piešķirts atbalsts saskaņā ar shēmu, kas minēta šī lēmuma 1. pantā, un kopējo atbalsta summu, kādu katra no šīm personām saņēma saskaņā ar minēto shēmu, veicot sadalījumu pa kategorijām, kas ietvertas šī paša lēmuma 6.2. punktā.
- 108 Turklāt ir jānorāda, ka Spānijas Karaliste, kurai, lai izpildītu sadarbības pienākumu attiecībā pret Komisiju, ir jāsniedz visa informācija, kas ļautu Komisijai pārbaudīt, vai ir izpildīti nosacījumi par atkāpi, kuru tiek prasīts izmantot (skat. spriedumu, 2005. gada 15. jūnijs, *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, T-171/02, Krājums, EU:T:2005:219, 129. punkts un tajā minētā judikatūra), nav pierādījusi, ka papildus vēl deviņiem citiem konkursiem, kurus Komisija uzskatīja par tehnoloģiski neitrāliem, arī citos konkursos bija izpildīts šis kritērijs. Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 182.–197. apsvērumā ir sniegusi informāciju, kas ļauj kvalificēt konkursus kā tehnoloģiski neitrālus. Tādējādi Spānijas Karaliste nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus, kas varētu atņemt ticamību Komisijas veiktajam faktu vērtējumam.
- 109 Tāpat šajā ziņā ir jākonstatē, ka pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam Komisija savā 2013. gada 9. decembra vēstulē, kas tika nosūtīta Spānijas iestādēm attiecīgā atbalsta atgūšanas posmā, nav atzinusi, ka tā ir kļūdaini uzskatījusi, ka seši konkursi bija neitrāli. Minētajā vēstulē Komisija ir tikai precizējusi, ka uz konkursiem par aprīkojuma piegādi neattiecās atgūšanas pienākums, kas izriet arī no apstrīdētā lēmuma 1. un 3. panta, skatot tos kopā ar šī lēmuma preambulas 110., 111. un 185. apsvērumu.
- 110 Visbeidzot, tā kā Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija nav precizējusi 82 konkursus, kurus tā analizēja, tad būtībā Spānija Karaliste apgalvo, ka nav izpildīts pienākums norādīt pamatojumu. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākuma norādīt pamatojumu apjoms ir atkarīgs no attiecīgā akta rakstura un konteksta, kādā tas ticis pieņemts. Pamatojumam ir skaidri un nepārprotami jāatklāj tiesību akta izdevējas iestādes motivācija tādējādi, lai ļautu, pirmkārt, Savienības tiesai īstenot tās

tiesiskuma kontroli un, otrkārt, ieinteresētajām personām saprast noteiktā pasākuma pamatojumu, lai tās varētu aizstāvēt savas tiesības un pārbaudīt, vai lēmums ir labi pamatots. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (spriedumi, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/Sytraval un Brink's France, C-367/95 P, Krājums, EU:C:1998:154, 63. punkts, un 2010. gada 3. marts, Freistaat Sachsen u.c./Komisija, T-102/07 un T-120/07, Krājums, EU:T:2010:62, 180. punkts). Tā kā šajā gadījumā Spānijas iestādes ir iesniegušas visu informāciju attiecībā uz attiecīgajiem konkursiem un Komisija apstrīdētajā lēmumā ir precizējusi kritērijus, kas ļauj kvalificēt attiecīgos konkursus kā tehnoloģiski neitrālus, pamatojums minētajā lēmumā bija pietiekami skaidrs, lai ļautu Spānijas Karalistei noskaidrot veiktā pasākuma iemeslus un Savienības tiesai – īstenot tiesiskuma pārbaudi.

111 Tādējādi Spānijas Karalistes arguments par apgalvoto LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu ir jānoraida.

112 Līdz ar to otrais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu, kurš ir balstīts uz procesuālo normu pārkāpumu

113 Spānijas Karaliste pārmet Komisijai, ka tā ir pārkāpusi procesuālās normas, ciktāl, pirmkārt, tā nav ņēmusi vērā Spānijas Republikas iesniegtos pierādījumus, otrkārt, administratīvā procesa izmeklēšana bija nekoncekventa, treškārt, bija pārmērīga kavēšanās un izmeklētāja nomaļņās šīs procedūras laikā un, ceturtkārt, trūka objektivitātes un neitralitātes visas izmeklēšanas procedūras garumā.

114 Komisija apstrīd šo argumentāciju un apgalvo, ka, tā kā Spānijas Karaliste nav minējusi nevienu procesuālo normu, kas būtu tikusi pārkāpta, šis pamats ir nepieņemams.

115 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar 1991. gada 2. maija Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu prasības pieteikumā ir jāietver kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot aizstāvību un Vispārējā tiesa lemt par prasību. Tāpat ir jāatgādina, ka prasītājam nav pienākuma skaidri norādīt konkrētu tiesību normu, uz kuru tas balsta iebildumu, ar nosacījumu, ka tā argumentācija ir pietiekami skaidra, lai pretējā puse un Savienības tiesa šo normu bez grūtībām varētu identificēt (skat. spriedumu, 2013. gada 20. februāris, Caventa/ITSB – Anson's Herrenhaus ("BERG"), T-224/11, EU:T:2013:81, 14. un 15. punkts un tajos minētā judikatūra).

116 Šajā gadījumā Spānijas Karalistes argumentācija atbilda šīm prasībām un tāpēc bija pieņemama. Patiesībā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka Spānijas Karaliste savā argumentācijā vairākkārt ir atsaukusies uz Komisijas apsvērumiem attiecībā uz jautājumu par attiecīgā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Otrkārt, iebildumi par faktu neņemšanu vērā, konsekvences neesamību, procedūras pārmērīgo ilgumu un objektivitātes un neitralitātes trūkumu būtībā attiecas uz prasībām saistībā ar labas pārvaldības principu. Līdz ar to no prasības pieteikuma juridiskā ziņā pietiekami izriet, ka Spānijas Karaliste atsauca uz labas pārvaldības principa pārkāpumu, ko Komisija ir pieļāvusi, izvērtējot attiecīgā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Runājot par labas pārvaldības principu valsts atbalsta jomā, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai ievērotu šo principu, Komisijai ir jāveic rūpīga un objektīva attiecīgā pasākuma pārbaude (skat. spriedumu, 2009. gada 9. septembris, Holland Malt /Komisija, T-369/06, Krājums, EU:T:2009:319, 195. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par pirmo iebildumu, kurš ir balstīts uz pierādījumu neņemšanu vērā

- 117 Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija nav ņēmusi vērā visus pierādījumus attiecībā uz izmaksu saistībā ar zemes un satelītu platformām salīdzināšanu.
- 118 Pirmkārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija, nesniedzot šajā ziņā derīgu pamatojumu, apstrīdētajā lēmumā nav ņēmusi vērā 2007. gada jūlija ziņojumu par atsaucē izmaksām ZCT universalizācijas procesam Spānijā, kuru bija sagatavojušas Spānijas iestādes un kurš *ex ante* veidā apliecināja, ka ZCT bija efektīvāka nekā satelītu platforma.
- 119 Šī argumentācija ir jānoraida. No apstrīdētā lēmuma preambulas 52. un 156. apsvēruma izriet, ka Komisija ir ņēmusi vērā iepriekš 118. punktā norādīto ziņojumu. Minētā lēmuma preambulas 52. apsvērumā ir ietverts Spānijas iestāžu kopsavilkums par šo ziņojumu. Šī lēmuma preambulas 156. apsvērumā Komisija ir izvērtējusi minēto ziņojumu. Šajā ziņā tā ir norādījusi, ka attiecīgais ziņojums nesniedza pietiekamus pierādījumus par zemes platformas pārākumu salīdzinājumā ar satelītu platformu. Saskaņā ar tās teikto attiecīgajā ziņojumā, tieši pretēji, bija secināts, ka dotā tehnoloģiskā risinājuma izvēle attiecībā uz pārklājuma paplašināšanu bija jāanalizē attiecībā uz katru reģionu atsevišķi, ņemot vērā katra šī reģiona topogrāfiskās un demogrāfiskās īpatnības. Tā uzskatīja, ka šajā pašā ziņojumā vairāk par visu tika uzsvērtā nepieciešamība organizēt no tehnoloģiskā viedokļa neitrālu konkursu, lai noteiktu visatbilstošāko platformu.
- 120 Jānorāda, ka no iepriekš 118. punktā minētā ziņojuma 6. punkta izriet, ka Spānijas iestādes analizēja divus iespējamus scenārijus, proti, pārklājuma paplašināšanu iedzīvotājiem no 98 % līdz 100 % un pārklājuma paplašināšanu iedzīvotājiem no 96 % līdz 100 %. Neviens no šiem scenārijiem neatbilst pārklājuma paplašināšanai iedzīvotājiem no 96 % līdz 98,5 %. Turklāt saskaņā ar minētā ziņojuma secinājumiem par šiem diviem scenārijiem, iespējams, visatbilstošākais gala risinājums būtu risinājums, kāds izriet no šo divu alternatīvu ņemšanas vērā, proti, zemes un satelītu platformas, izvēloties vienu vai otru risinājumu atkarībā no iedzīvotāju, attiecībā uz kuriem tiks veikta paplašināšana, fiziskās lokalizācijas apstākļiem un nosacījumiem. Nebūtu iespējams prognozēt proporciju, kādā katra alternatīva dotu ieguldījumu attiecībā uz gala risinājumu, autonomajai kopienai iepriekš neveicot detalizētu izpēti, kurā tiek ņemta vērā zemes orogrāfija, iedzīvotāju teritoriālais sadalījums un esošā televīzijas apraides tīkla situācija. Kā apstiprina Komisija, attiecīgajā ziņojumā līdz ar to nekādi nebija secināts par labu zemes tehnoloģijām II zonas ietvaros. Turklāt jānorāda, ka pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam Komisija neuzskatīja, ka šo ziņojumu nebija sastādījis neatkarīgs eksperts.
- 121 Otrkārt, ir jānoraida Spānijas Karalistes arguments, saskaņā ar kuru Komisija nav pasūtījusi pati savu pētījumu par dažādu risinājumu izmaksām, kas ir pretrunā tam, ko tā bija paziņojusi. Spānijas Karaliste nav pierādījusi, ka Komisija bija uzņēmusies veikt pati savu pētījumu, ko pēdējā minētā turklāt apstrīd. Pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam Komisijas 2011. gada 27. maija vēstulē Spānijas iestādēm nebija ietverta nekāda Komisijas apņemšanās šajā sakarā.
- 122 Treškārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija ir tikai apstiprinājusi iepriekš 13. punktā minēto operatora pētījumu, lai gan tas tika veikts *ex post*. Basku zemes autonomā kopiena, atbildot uz Komisijas 2012. gada 14. februāra informācijas pieprasījumu, esot nosūtījusi pati savu izmaksu tāmi. Šī tāme esot liecinājusi par to, ka ZCT risinājuma izmaksas bija zemākas. Turklāt Andalūzijas (Spānija), Galīcijas (Spānija) un Basku zemes autonomās kopienas esot nosūtījušas Komisijai kopiju prezentācijai, kādu bija veicis minētais operators, norādot satelītu risinājuma izmaksas. Spānijas Karaliste uzskata, ka saskaņā ar autonomo kopienu vērtējumu šī operatora piedāvājumi nozīmēja lielākas izmaksas nekā zemes tīkla risinājums. Komisija neesot ņēmusi vērā šos elementus apstrīdētajā lēmumā. Turklāt, dodot priekšroku viena un tā paša operatora iesniegtajam pētījumam, tā esot pierādījusi neobjektivitāti.

- 123 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam dažu autonomo kopienu iesniegto aprēķinu – kas tika iesniegti procedūras, kas notika Komisijā, laikā – noraidīšana nav pamatota ar iepriekš 13. punktā minētā operatora pētījumu. No apstrīdētā lēmuma preambulas 157. apsvēruma izriet, ka Komisija šos aprēķinus ir noraidījusi tāpēc, ka papildus neskaidrībai par to datumu neviens no tiem nebija pietiekami detalizēts un neapstrīdams, lai pamatotu zemes tehnoloģiju izvēli pārklājuma paplašināšanai. Turklāt nevienu no šiem aprēķiniem neesot veicis neatkarīgs eksperts.
- 124 Apstrīdētā lēmuma preambulas 158. apsvērumā Komisija, kā tas izriet no minētā lēmuma preambulas 67. apsvēruma, ir atsaukusies uz iepriekš 13. punktā minētā operatora 2008. gada novembra pētījumu, lai izceltu starp pētījumu, kuru bija iesniedzis telekomunikāciju infrastruktūru ekspluatētājs un tiklu aprīkojumu piegādātājs, un minēto pētījumu pastāvošās pretrunas. Tomēr tā nekādi nav apstiprinājusi šī pēdējā minētā pētījuma rezultātus. Tā ir tikai noraidījusi minētā ekspluatētāja iesniegto izmaksu derīgumu, tāpēc ka šīs izmaksas bija datētas ar 2010. gadu un līdz ar to bija radušās pēc attiecīgā pasākuma.
- 125 No minētā izriet, ka Komisija ir ņēmusi vērā dažu autonomo kopienu iesniegtos aprēķinus un ka tā nekādi nav devusi priekšroku iepriekš 13. punktā minētā operatora pētījumam. Tādējādi Spānijas Karalistes argumentācija ir jānoraida.
- 126 Ceturtkārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, neņemot vērā salīdzinošo ziņojumu par [televīzijas signāla] uztveršanas izmaksām ZCT un satelīta risinājumu lietotājiem, kuru 2012. gada 20. septembrī bija sagatavojusi konsultāciju sabiedrība un saskaņā ar kuru satelīta platformas izmaksas bija 7,7 reizes augstākas par ZCT platformas izmaksām.
- 127 Šī argumentācija ir jānoraida. Pirmkārt, iepriekš 126. punktā norādītajā ziņojumā – kurš tika iesniegts Komisijai citas lietas, kuru tā izskatīja, ietvaros – ir salīdzinātas izmaksas saistībā ar televīzijas uztveres signāla aprīkojuma pielāgošanu katrā dzīvesvietā attiecībā uz visiem Spānijas iedzīvotājiem, nevis attiecībā uz II zonu pēc ciparu dividenžu laišanas apgrozībā. Otrkārt, tajā ir salīdzinātas izmaksas, kādas izriet no 2012. gadā pastāvošās situācijas. Tomēr Spānijas Karaliste nav iesniegusi nevienu elementu, kas ļautu uzskatīt, ka izmaksas saistībā ar minēto situāciju bija atbilstošas, lai novērtētu attiecīgo pasākumu atbilstošo raksturu, sākot no 2008. gada, un saskaņā ar judikatūru jautājums par to, vai pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu, ir jāatrisina situācijas, kāda pastāvēja šī pasākuma noteikšanas brīdī, gaismā (skat. spriedumu, 2011. gada 12. maijs, *Région Nord-Pas-de-Calais un Communauté d'Agglomération du Douaisis*/Komisija, T-267/08 un T-279/08, Krājums, EU:T:2011:209, 143. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 128 Līdz ar to pirmais iebildums ir noraidāms.

Par otro iebildumu, kurš ir balstīts uz konsekvences neesamību administratīvās izmeklēšanas procedūrā

- 129 Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija esot kļūdaini aprobežojusies ar to, ka tā sākotnēji izvērtēja tikai RTTM pasākumus. Autonomo kopienu noteikto pasākumu detalizētāku vērtējumu Komisija neesot integrējusi savā vēlāk veiktajā analizē. Pārklājuma paplašināšanas process, kā to esot apstiprinājusi Komisija 2009. gada 17. aprīļa vēstulē, būtu jāveic neitrālā kontekstā. Pēc Spānijas Karalistes teiktā, varētu būt, ka šī procesa laikā viens vai otrs konkurss nebija neitrāls. Tomēr Komisija esot pieņēmusi, ka viss process nebija neitrāls, uzskatot, ka neviens konkurss nebija neitrāls, ja vien netiek pierādīts pretējais. Izmeklēšana, kuras rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums, esot izbeigta priekšlaicīgi, jo minētais lēmums uzlika pienākumu dalībvalstij pabeigt un izvērtēt katru konkursu atsevišķi. Pierādījums šajā ziņā esot pretruna, kādu pieļāva Komisija attiecībā uz konkursiem, kurus bija izsludinājusi Kantabrijas valdība. Kaut arī Komisija esot uzskatījusi, ka daudzi konkursi nebija tehnoloģiski neitrāli, tā esot atzinusi minētās valdības izsludinātos konkursus par tehnoloģiski neitrāliem, bet tas tomēr tā neesot bijis.

- 130 Šiem argumentiem nevar piekrist.
- 131 Pirmkārt, pat pieņemot, ka Komisija, veicot vērtējumu, ievēroja RTTM pasākumus, Spānijas Karaliste skaidri atzīst, ka Komisija procedūras, kas tajā notika, laikā izvērtēja arī pasākumus, kurus bija iesniegušas autonomās kopienas.
- 132 Ciktāl Spānijas Karaliste norāda uz nekoncekvenci šajā ziņā starp lēmumu par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu un apstridēto lēmumu, pietiek atgādināt, ka saskaņā ar Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108. panta] piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 6. panta 1. punktu lēmumā sākt formālu izmeklēšanas procedūru rezumē attiecīgus faktiskus un tiesiskus jautājumus, tajā ir Komisijas sākotnējais izvērtējums par to, vai ierosinātajam pasākumam ir atbalsta iezīmes, kā arī izklāstīti iemesli, kas liek šaubīties par tā saderību ar kopējo tirgu. Kā izriet no iepriekš minētās normas formulējuma, Komisijas analīzei vienmēr ir sākotnējs raksturs. No tā izriet, ka Komisija nevar likt iesniegt pilnīgu analīzi par attiecīgo atbalstu savā paziņojumā par šīs procedūras uzsākšanu (skat. spriedumus, 2009. gada 1. jūlijs, *ISD Polska u.c./Komisija*, T-273/06 un T-297/06, Krājums, EU:T:2009:233, 126. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2009. gada 30. novembris, Francija/Komisija, T-427/04 un T-17/05, Krājums, EU:T:2009:474, 148. punkts un tajā minētā judikatūra). Runājot par lēmumu par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, no judikatūras izriet, ka LESD 108. panta 2. punktā minētais izvērtēšanas posms ir paredzēts, lai ļautu Komisijai iegūt pilnīgu informāciju par visiem lietas faktiem (spriedums *Komisija/Sytraval un Brink's France*, minēts 110. punktā, EU:C:1998:154, 38. punkts). No minētā izriet, ka fakts, ka lēmumā par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu nav atsauces uz noteiktiem faktiem, nedrīkst ļaut uzskatīt, ka Komisijas vadītā procedūra nav bijusi konsekventa. Turklāt pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam Komisija lēmumā par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu nekādā ziņā neuzskatīja, ka Spānijas valdība autonomajām kopienām būtu uzlikusi pienākumu digitalizēt pārraides, izmantojot zemes tīkla tehnoloģijas.
- 133 Otrkārt, runājot par Komisijas 2009. gada 17. aprīļa vēstuli, Spānijas Karaliste nav norādījusi nevienu iemeslu, kāpēc Komisijai nebūtu atļauts pārbaudīt LESD 107. panta 1. punkta pārkāpuma esamību pēc 2009. gada 18. maija sūdzības saņemšanas.
- 134 Treškārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru Komisija priekšlaicīgi izbeidza procedūru, atstājot Spānijas Republikas ziņā pārbaudīt katru konkursu, pietiek atgādināt, ka valsts atbalsta shēmas gadījumā Komisija var tikai izpētīt attiecīgās shēmas raksturojumu, lai lēmuma pamatojumā novērtētu, vai šai shēmai ir atbilstošs raksturs, lai īstenotu LESD 107. panta 3. punktā paredzētos mērķus. Tādējādi Komisijai lēmumā par šādu shēmu nav pienākuma analizēt atbalstu, kas saskaņā ar šādu shēmu ir piešķirts katrā individuālā gadījumā. Vajadzība pārbaudīt katra attiecīgā uzņēmuma individuālo situāciju rodas tikai atbalsta atgūšanas stadijā (skat. iepriekš 104. punktu).
- 135 Šajā ziņā, runājot par konkursiem, kurus uzsāka Kantabrija, ir taisnība, ka dažos no šiem konkursiem tika prasīti noteikti dokumenti attiecībā uz signālu pārraidi un uztveri par satelītu televīziju. Tomēr fakts, ka zemes un satelīta platformu operatori, tostarp Eiropas satelītu operators, piedalījās konkursā, ir pretrunā Spānijas Karalistes argumentam, saskaņā ar kuru šis konkurss nebija tehnoloģiski neitrāls.
- 136 Līdz ar to otrais iebildums ir jānoraida.

Par trešo iebildumu, kurš ir balstīts uz procedūras pārmērīgo garumu un izmeklētāja nomaiņu

- 137 Spānijas Karaliste apgalvo, ka procedūras Komisijā garums ir bijis pārmērīgs. Tā uzskata, ka saskaņā ar parastajiem termiņiem Komisijai bija jāpabeidz šī procedūra līdz 2012. gada martam. Šī kavēšanās esot bijusi saistīta ar izmaiņām, kas notikušas komandā, kura atbild par šīs lietas izmeklēšanu Komisijā.

- 138 Jākonstatē, ka, neesot paziņojumam par strīdīgo shēmu, kā tas ir šajā gadījumā, no Regulas Nr. 659/1999 4. panta 5. punkta formulējuma un minētās regulas 7. panta 6. punkta formulējuma skaidri izriet, ka šie panti nav piemērojami. Turklāt šīs regulas 13. panta 2. punktā ir skaidri paredzēts, ka iespējama prettiesiska atbalsta gadījumā Komisijai nav saistoši termiņi, kas ir noteikti cita starpā šīs pašas regulas 4. panta 5. punktā un 7. panta 6. punktā. Šāds secinājums izriet arī no judikatūras, saskaņā ar kuru, neesot paziņojumam par strīdīgo režīmu, Komisija nav pakļauta divu mēnešu pārbaudes termiņam, kāds ir paredzēts šīs regulas 4. panta 5. punktā (skat. spriedumu *HGA u.c./Komisija*, minēts 104. punktā, EU:C:2013:387, 74. un 75. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 139 Tomēr ir svarīgi atgādināt, ka Komisijai ir pienākums rīkoties saprātīgā termiņā saistībā ar valsts atbalsta izmeklēšanas procedūru un tai nav atļauts palikt bezdarbības stāvoklī iepriekšējas izskatīšanas stadijā. Jāpiebilst, ka procedūras saprātīgais termiņš ir jānovērtē, ņemot vērā katras lietas īpašos raksturojumus, tādus kā lietas sarežģītība un lietas dalībnieku uzvedība (skat. spriedumu *HGA u.c./Komisija*, minēts 104. punktā, EU:C:2013:387, 81. un 82. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 140 Pirmkārt, iepriekšējās izmeklēšanas stadija, proti, stadija starp sūdzības, ar kuru Komisija 2009. gada 18. maijā tika informēta par apgalvotā atbalsta pastāvēšanu, saņemšanu un formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu 2010. gada 29. septembrī, ilga tikai nedaudz vairāk par sešpadsmit mēnešiem. Šis termiņš nevar tikt uzskatīts par pārmērīgu tādos apstākļos kā šajā gadījumā, kurus, kā tas izriet no lēmuma par izmeklēšanas uzsākšanu preambulas 3. un 4. apsvēruma, raksturoja, pirmkārt, Spānijas iestāžu centrālajā, reģionālajā un pašvaldību līmenī iesaistīšanās un nepieciešamais laika sprīdis, lai iesniegtu papildu informāciju.
- 141 Otrkārt, formālās izmeklēšanas procedūra, proti, procedūra, kas ilga no minētās procedūras uzsākšanas 2010. gada 29. septembrī līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanai 2013. gada 19. jūnijā, ilga nedaudz mazāk par 33 mēnešiem. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka no minētā lēmuma preambulas 4. apsvēruma izriet, ka Spānijas iestādes lūdza Komisijai pagarināt termiņu, kāds tām tika piešķirts apsvērumu iesniegšanai. Turklāt no šī lēmuma preambulas 4. un 5. apsvēruma izriet, ka papildus Spānijas valdības apsvērumiem Komisija saņēma daudz apsvērumu no autonomajām kopienām un ieinteresētajiem uzņēmumiem. Uz pēdējo minēto apsvērumiem bija nepieciešama Spānijas iestāžu atbilde. No šī paša lēmuma preambulas 6. un 7. apsvēruma izriet, ka starp Komisiju, Spānijas iestādēm un ieinteresētajiem uzņēmumiem notika vairākas sanāksmes, ka visi ieinteresētie lietas dalībnieki bija iesnieguši apsvērumus un ka Komisijai tomēr Spānijas iestādēm, kuras atbildēja tikai pēc attiecīgā termiņa pagarināšanas, bija jānosūta lūgums sniegt papildu informāciju. Šādos apstākļos un ņemot vērā attiecīgās lietas sarežģītību – pat pieņemot, ka notika izmaiņas komandas, kas bija atbildīga par šīs lietas izmeklēšanu Komisijā, sastāvā –, formālās izmeklēšanas procedūras ilgums nebija nesamērīgs (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 16. oktobris, *Portovesme/Komisija*, T-291/11, Krājums (Izvilcumi), tiek izskatīts apelācijas tiesvedībā, EU:T:2014:896, 74.–76. punkts).
- 142 Trešais iebildums tādēļ ir jānoraida.

Par ceturto iebildumu, kurš ir balstīts uz objektivitātes un neitralitātes neesamību

- 143 Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija administratīvajā procesā nav rīkojusies objektīvi un taisnīgi. Pirmkārt, Komisija esot ņēmusi vērā iepriekš 13. punktā minētos operatora apsvērumus, kas neesot bijuši saistīti ar jebkādu informācijas pieprasījumu. Daži no šiem apsvērumiem esot nosūtīti Spānijas iestādēm ļoti vēlu. Otrkārt, lai gan Komisija esot pieprasījusi Spānijas iestādēm to apsvērumu nekonfidencialās versijas, tā esot akceptējusi minētā operatora lūgumu neizpaust viņa apsvērumus trešajām personām. Tāpēc Spānijas iestādes neesot varējušas nosūtīt šī operatora apsvērumus iesaistītajām trešajām pusēm. Treškārt, apstrīdētā lēmuma preambulas 158., 162.–164. un 166. apsvērumā Komisija esot uzskatījusi, ka šī paša operatora argumenti ir gan derīgi, tos iepriekš nepārbaudot, gan arī nav pretrunā Spānijas iestāžu apsvērumiem.

- 144 Pirmkārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru Komisija ir ņēmusi vērā iepriekš 13. punktā minētos operatora spontāni iesniegtos apsvērumus un tos novēloti nosūtījusi Spānijas iestādēm, ir jānorāda, no vienas puses, ka no apstrīdētā lēmuma preambulas 6. apsvēruma izriet, ka Spānijas iestādes nosūtīja informāciju arī Komisijai, kuru pēdējā minētā ņēma vērā. No otras puses, jebkura kavēšanās ar dokumentu pārsūtīšanu – pati par sevi un neesot papildu elementiem – nevar pamatot argumentu, kurš ir balstīts uz Komisijas objektivitātes un taisnības trūkumu. Tāpēc šis arguments ir jānoraida.
- 145 Otrkārt, argumentācija par to, ka Komisija akceptēja iepriekš 13. punktā minētā operatora lūgumu, kurš vēlējas, lai viņa apsvērumi netiktu publiskoti trešām personām, nepierāda Komisijas objektivitātes un neitralitātes trūkumu. Patiesībā Komisijai saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 24. pantu ir pienākums neizpaust informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpums un kuru tā ir ieguvusi, piemērojot šo regulu (spriedums, 2011. gada 8. novembris, *Idromacchine* u.c./Komisija, T-88/09, Krājums, EU:T:2011:641, 43. punkts). Turklāt Spānijas Karaliste neapgalvo, ka tā nav saņēmusi visus atbilstošos dokumentus tās aizstāvības sagatavošanai.
- 146 Treškārt, argumentācijas, saskaņā ar kuru Komisija uzskatīja, ka iepriekš 13. punktā minētā operatora argumenti bija gan derīgi, tos iepriekš nepārbaudot, gan arī nebija pretrunā Spānijas iestāžu apsvērumiem, ietvaros Spānijas Karaliste atsaucas uz apstrīdētā lēmuma preambulas 158., 162.–164. un 166. apsvērumu.
- 147 Pirmkārt, attiecībā uz apstrīdētā lēmuma preambulas 158. apsvērumu ir jākonstatē, ka Komisija tajā ir novērtējusi pētījumus par izmaksām, kurus iesniedza telekomunikāciju infrastruktūru ekspluatators un tīkla aprikojuma piegādātājs. Šajā ziņā Komisija uzskatīja, ka neatkarīgi no fakta, ka šie pētījumi varētu tikt uzskatīti par pietiekami neatkarīgiem un uzticamiem, fakts, ka tie tika sagatavoti pēc attiecīgā pasākuma, bija šķērslis to izmantošanai, lai pamatotu faktu, ka Spānijas valdība nebija uzskatījusi par vajadzīgu rīkot no tehnoloģiskā viedokļa neitrālu konkursu. Tā piebilda, ka izmaksu aprēķini, ko iesniedza iepriekš 13. punktā minētais operators un kuri pierādīja, ka satelītu tehnoloģijas ir izdevīgākas, bija pretrunā minēto pētījumu rezultātiem.
- 148 Kā jau tika norādīts (skat. iepriekš 124. punktu), no apstrīdētā lēmuma preambulas 158. punkta izriet, ka Komisija ir noraidījusi pētījumus, ko iesniedza telekomunikāciju infrastruktūras ekspluatētājs un tīkla aprikojuma piegādātājs, neņemot par to neatkarīgo raksturu un ticamību, jo tie tika sagatavoti pēc attiecīgajiem pasākumiem un bija pretrunā izmaksu aprēķiniem, kurus bija iesniedzis iepriekš 13. punktā minētais operators. Pretēji Spānijas iestāžu apgalvotajam Komisija neatbalstīja pētījumu, ko bija iesniedzis minētais operators, salīdzinājumā ar minētā ekspluatētāja iesniegtajiem pētījumiem. Tā drīzāk aprobežojās ar šī operatora pētījuma satura prezentēšanu, saskaņā ar kuru satelītu tehnoloģijas bija izdevīgākas, kas bija pretrunā šī ekspluatētāja iesniegto pētījumu rezultātiem. Šo secinājumu apstiprina fakts, ka no šī lēmuma preambulas 154. apsvēruma izriet, ka doto tehnoloģiju izvēle, kā apgalvo Komisija, varētu tikt akceptēta, ja to pamatotu sākotnējās izpētes secinājumi, saskaņā ar kuriem kvalitātes un izmaksu ziņā nebija iespējams izvēlēties vienu tehnoloģisko risinājumu. Pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam Komisija līdz ar to neuzskatīja, ka paša operatora pētījums bija derīgs vai ka tas pierādīja, ka satelītu risinājums bija labāks. Tā vēlējas pārbaudīt, vai tehnoloģiskās neitralitātes neievērošanas dēļ attiecīgie pasākumi varēja tikt pamatoti ar sākotnējo pētījumu, kurā tika izdarīta izvēle par labu vienam tehnoloģiskajam risinājumam. Šī lēmuma preambulas 158. apsvēruma līdz ar to neļauj secināt, ka Komisija bija neobjektīva un netaisnīga.
- 149 Otrkārt, runājot par apstrīdētā lēmuma preambulas 164. apsvērumu, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija ir pieņēmusi iepriekš 13. punktā minētā operatora aprēķinus par reģionālo kanālu skaitu tā vietā, lai ņemtu vērā oficiālos datus, ko bija iesniegušas autonomās kopienas. Šis arguments ir jānoraida. Minētajā apsvērumā Komisija ir tikai norādījusi, ka, pēc operatora domām, 1380 reģionālie kanāli, uz kuriem bija norādījušas Spānijas iestādes, bija ļoti pārspīlēti. Tomēr tā nav konstatējusi, ka šī operatora norādītais reģionālo kanālu skaits, proti, 415 kanāli saskaņā ar minētā lēmuma 93. zemsvītras piezīmi, bija pareizs. Šajā apsvērumā uzskatot, ka Spānijas iestādes nebalstījās uz argumentu, saskaņā ar kuru satelītu tehnoloģijas nebija aprīkotas, lai pārraidītu lielu skaitu reģionālo kanālu, tā tikai piemēroja

normu pierādīšanas pienākumu, kas ir izklāstīta šī lēmuma preambulas 154. apsvērumā un no kura izriet, ka Spānijas Karalistei bija jāpierāda, ka kvalitātes un cenas ziņā nebija iespējams izvēlēties tikai vienu tehnoloģisko risinājumu.

150 Treškārt, runājot par apstrīdētā lēmuma preambulas 166. apsvērumu, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija ir pievienojusies iepriekš 13. punktā minētā operatora argumentam, saskaņā ar kuru satelītu risinājums bija lētāks nekā ZCT, uzskatot, ka sakarā ar to, ka valsts līmenī netika organizēti konkursi, tika palielināta atbalsta summa. Turklāt, šajā apsvērumā uzskatot, ka Spānijas valdība varētu rosināt autonomās kopienas apsvērt iespēju savos konkursos ņemt vērā iespējamo ietaupījumu, Komisija uzskatīja, ka šīm autonomajām kopienām būtu jāorganizē speciāli satelītu tehnoloģijām pielāgoti konkursi.

151 Šī argumentācija nepierāda, ka Komisija nav izpildījusi savu objektivitātes un neitralitātes pienākumu. Pretēji Spānijas Karalistes apgalvotajam no apstrīdētā lēmuma preambulas 166. apsvēruma nekādā ziņā neizriet, ka Komisija uzskatīja, ka satelītu risinājums bija lētāks nekā ZCT. Šajā apsvērumā Komisija izvērtēja attiecīgā pasākuma samērīgumu un atsaucās uz dažām satelītu risinājuma īpatnībām, ko varēja ņemt vērā Spānijas iestādes, lai izlemtu par labāko tehnoloģisko risinājumu kvalitātes un izmaksu ziņā. Tā uzsvēra iespējamo cenu samazinājumu, ko varētu iegūt ar satelītu risinājumu, ja valsts līmenī tiktu izsludināts konkurss. Tāpat tā uzsvēra iespēju Spānijas valdībai mudināt autonomās kopienas organizēt konkursus, ņemot vērā iespējamus ietaupījumus, kas varētu tikt realizēti ar dažām platformām. Izceļot šos dažādos elementus, Komisija nekādi nav devusi priekšroku satelītu risinājumam.

152 Ceturtkārt, runājot par apstrīdētā lēmuma preambulas 162. un 163. apsvērumu, Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija kļūdaini piekrita iepriekš 13. punktā minētā operatora argumentiem par tādu izmaksu iekļaušanu, kas ir saistītas ar ciparu dividendēm un LTE [starptautisko mobilo telesakaru sistēmas] ceturtās paaudzes mobilo sakaru frekvencēm. Spānijas iestādes nevarēja paredzēt, ka šīs izmaksas radīsies, plānojot pāreju no analogās virszemes televīzijas uz ZCT. Komisija pasākuma, kas tika ieviests 2009. un 2010. gadā, atbilstošo raksturu esot novērtējusi, pamatojoties uz notikumiem 2011. un 2012. gadā.

153 Šajā sakarā ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma preambulas 162. un 163. apsvērumā Komisija uzskatīja, ka zemes tīkla risinājuma atbilstošais raksturs arī turpmāk tiks apstrīdēts izmaksu saistībā ar ciparu dividendēm dēļ un nākotnē tiks apšaubīts izmaksu saistībā ar ceturtās paaudzes mobilo tālrunu frekvencēm dēļ. Jākonstatē, ka šie apsvērumi tika izteikti pēc tam, kad Komisija minētā lēmuma preambulas 159. apsvērumā bija secinājusi, ka attiecīgais pasākums nevar tikt uzskatīts par piemērotu. Tā kā Spānijas Karaliste nav apstrīdējusi faktus, kas lika Komisijai atsaukties uz šo izmaksu rašanos, tad nevar tikt secināts, ka Komisija minētajos apsvērumos nav izpildījusi savu objektivitātes un neitralitātes pienākumu.

154 Ceturtais iebildums un līdz ar to trešais pamats pilnībā ir jānoraida.

Par ceturto pamatu, kurš, pakārtoti, ir balstīts uz tiesiskās noteiktības, vienlīdzīgas attieksmes, samērīguma un subsidiaritātes principu pārkāpumiem saistībā ar prasību atgūt atbalstu

155 Spānijas Karaliste, atsaucoties uz Regulas Nr. 659/1999 14. pantu, pakārtoti apgalvo, ka attiecīgā atbalsta atgūšana būšot pretrunā vispārējiem Savienības tiesību principiem, proti, tiesiskās noteiktības, vienlīdzīgas attieksmes, samērīguma un subsidiaritātes principiem.

Par pirmo daļu, kas ir balstīta uz tiesiskās noteiktības principa pārkāpumu

- 156 Spānijas Karaliste apgalvo, pirmkārt, ka ar apstrīdēto lēmumu tiekot pārkāpts tiesiskās noteiktības princips, jo tas nonāk pretstatā ar nopietnām grūtībām, lai aprēķinātu precīzas atmaksājamās summas. Tā uzskata, ka vispirms ir jānosaka, vai katrs no 516 konkursiem, ko organizēja reģioni, bija tehnoloģiski neitrāls. Turklāt, tā kā katrs autonomais apgabals ir īstenojis savas darbības programmas, būtu grūti noteikt summas, kas nav atmaksājamas, it īpaši attiecībā uz publiskiem piegādes līgumiem un *de minimis* atbalstu. Turklāt pastāvot jauktie piegādes un pakalpojumu līgumi, attiecībā uz kuriem būtu jānosaka galvenais raksturs, un tirgi, kuri ekskluzīvi attiecas uz uzturēšanu un kas var tikt pielīdzināti piegādes tirgus kategorijai. Tāpat būtu jāiegūst konkrēti dati par autonomo kopienu izmaksātajām summām. Šajā lēmumā neesot definēti ne attiecīgie saņēmēji, ne atgūstamās summas. Otrkārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka ar šo lēmumu tiekot pārkāpts tiesiskās noteiktības princips, jo daļa no tā ir arī lēmums par procedūras uzsākšanu. Treškārt, pēc tās uzskata, tiesiskās noteiktības princips tika pārkāpts tāpēc, ka Komisija tai nodeva pienākumu pierādīt daļu no atbalsta, kas nav atmaksājama, jo tas kā *de minimis* atbalsts esot bijis saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Padomes 1998. gada 7. maija Regulas (EK) Nr. 994/1998 par to, kā piemērot LESD 107. un 108. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu (OV L 142, 1. lpp.), 2. pantu.
- 157 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar tiesiskās noteiktības principu, kas ir viens no vispārējiem Savienības tiesību principiem, tiesību normām ir jābūt skaidrām un precīzām un ar paredzamu iedarbību, lai tādējādi ieinteresētās personas varētu novērtēt savu juridisko situāciju un attiecības, ko reglamentē Savienības tiesību sistēma (skat. spriedumu, 2011. gada 8. decembris, *France Télécom* /Komisija, C-81/10 P, Krājums, EU:C:2011:811, 100. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 158 Jānorāda, ka dalībvalsts, kuras iestādes ir piešķirušas atbalstu, pārkāpjot procesuālos noteikumus, kas noteikti LESD 108. pantā, nevar atsaukties uz tiesiskās noteiktības principu, lai izvairītos no pienākuma veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Komisijas lēmumu, ar kuru tai uzdots atgūt atbalstu (spriedums, 1994. gada 14. septembris, Spānija/Komisija, no C-278/92 līdz C-280/92, Krājums, EU:C:1994:325, 76. punkts).
- 159 Šajā gadījumā Spānijas Karaliste nav izvirzījusi nevienu argumentu, kas ļautu atkāpties no šīs normas.
- 160 Pirmkārt, runājot par apgalvoto detalizētas informācijas par atgūstamo atbalstu summu sadali neesamību, ir jāatgādina, ka, izpildot lēmumus par atbalsta shēmām, attiecīgās dalībvalsts iestādēm atbalstu atgūšanas posmā ir jāpārbauda katra attiecīgā uzņēmuma individuālā situācija, jo šīs iestādes vislabāk var noteikt precīzas atmaksājamās summas. No tā izriet, ka Komisija var atļaut valsts iestādēm aprēķināt precīzu atgūstamo summu (skat. spriedumu, 2014. gada 13. maijs, Komisija/Spānija, C-184/11, Krājums, EU:C:2014:316, 22. punkts un tajā minētā judikatūra). Nevienā Savienības tiesību normā nav noteikts, ka Komisijai, uzdodot atgūt ar iekšējo tirgu nesaderīgu atbalstu, būtu jānosaka precīza atgūstamā atbalsta summa. Pietiek ar to, ka Komisijas lēmumā ir ietvertas norādes, kas ļauj tā adresātam pašam bez pārmērīgām grūtībām noteikt šo summu (skat. spriedumu, 2005. gada 12. maijs, Komisija/Grieķija, C-415/03, Krājums, EU:C:2005:287, 39. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā gadījumā konkursi ir klasificēti apstrīdētā lēmuma preambulas 183.–188. apsvērumā, un Komisija ir noteikusi dažādu kategoriju atbalsta saņēmējus šī lēmuma preambulas 189.–197. apsvērumā, nevienam no Spānijas Karalistes iesniegtajiem pierādījumiem neļaujot uzskatīt, ka šī dalībvalsts var saskarties ar pārmērīgām grūtībām, nosakot atgūstamo summu.
- 161 Otrkārt, attiecībā uz argumentu par to, ka apstrīdētajā lēmumā nav definēti attiecīgie saņēmēji, ir jākonstatē, ka šī lēmuma preambulas 182. apsvērumā, lasot to kopā ar šī lēmuma preambulas 100.–112. apsvērumu, ir sniegta pietiekamas norādes, kas ļauj Spānijas Karalistei noteikt attiecīgā pasākuma saņēmējus. Saskaņā ar šo apsvērumu platformas operatori ir tieši saņēmēji gadījumā, kad tie saņem tiešu finansējumu to tīklu uzlabošanai un paplašināšanai vai izmantošanai un apkopei. Turklāt, ja atbalsts tiek izmaksāts valsts uzņēmumiem, kas pēc tam organizē konkursus tīkla paplašināšanai, tiek uzskatīts, ka izvēlētais platformas operators ir netiešais saņēmējs. Tā kā Spānijas Karaliste nav

iesniegusi nekādu informāciju, kas ļautu uzskatīt, ka, ņemot vērā šīs apstrīdētajā lēmumā minētās norādes, tā saskaras ar pārmērīgām grūtībām attiecīgā atbalsta saņēmēju noteikšanā, šis arguments ir jānoraida.

- 162 Turklāt ir jāatgādina, ka, ja Spānijas iestādēm ir nopietnas šaubas šajā sakarā, tad tās, tāpat kā ikviena dalībvalsts, kura rikojuma par atbalsta atgūšanu izpildes ietvaros saskaras ar neparedzētām grūtībām, var iesniegt šīs problēmas izvērtēšanai Komisijā, lai tās atrisinātu saskaņā ar lojālas sadarbības principu un pilnībā ievērojot Līguma noteikumus par valsts atbalstu (spriedumi, 2002. gada 13. jūnijs, Nīderlande/Komisija, C-382/99, Krājums, EU:C:2002:363, 92. punkts, un Komisija/Spānija, minēts 160. punktā, EU:C:2014:316, 66. punkts). Komisijas lēmuma par atbalsta atgūšanu gadījumā iespējamās procesuālās vai citas grūtības saistībā ar šī lēmuma izpildi nevar ietekmēt šī lēmuma likumību (skat. spriedumu, 2009. gada 1. jūlijs, *KG Holding u.c./Komisija*, no T-81/07 līdz T-83/07, Krājums, EU:T:2009:237, 200. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 163 Treškārt, runājot par argumentāciju, saskaņā ar kuru Spānijā situācija ir sarežģīta tāpēc, ka autonomās kopienas ir laidušas apgrozībā dažādas programmas, ir jāatgādina, ka Komisija, tiklīdz tā saskaras ar tādu atbalsta shēmu, kāda ir šajā lietā, parasti nevar, un tai nav arī pienākuma, precīzi noteikt tā atbalsta apmēru, ko saņēmis katrs individuālais atbalsta saņēmējs. Tādēļ īpašie apstākļi, kuri piemīt vienam atbalsta saņēmējam saskaņā ar šo shēmu, var tikt novērtēti tikai atbalsta atgūšanas posmā (skat. spriedumu, 2006. gada 31. maijs, *Kuwait Petroleum (Nederland)/Komisija*, T-354/99, Krājums, EU:T:2006:137, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 164 Ceturtkārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru Komisija Spānijas Karalistei ir uzlikusi pienākumu pierādīt daļu no atbalsta, kas nav jāatgūst, jo tas ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Regulas Nr. 994/1998 2. pantu, ir jānorāda, ka apstākļi, kādos pasākums var tikt uzskatīts par *de minimis* atbalstu, ir norādīti Komisijas 2006. gada 15. decembra Regulā (EK) Nr. 1998/2006 par LESD 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 379, 5. lpp.). Dalībvalstij atbalsta atgūšanas stadijā ir jāsniedz visa nepieciešamā informācija, lai varētu noteikt, kādos gadījumos atgūšana nenotiek, jo nosacījumi par *de minimis* atbalstu ir izpildīti.
- 165 Piektkārt, ciktāl Spānijas Karaliste, nesniedzot nekādu precizējumu šajā sakarā, kopumā apgalvo, ka ar faktu, ka Komisija lēmumu par izmeklēšanas uzsākšanu ir iekļāvusi apstrīdētajā lēmumā, tiek pārkāpts tiesiskās noteiktības princips attiecībā uz attiecīgā atbalsta atgūšanu, tās argumentācija atkal ir jānoraida. Ir skaidrs, ka Komisija apstrīdētā lēmuma preambulas 41. apsvērumā ir norādījusi, ka lēmums par izmeklēšanas uzsākšanu ir tā neatņemama sastāvdaļa. Tomēr, kaut arī tā ir taisnība, ka visu provizoriska rakstura lēmuma par izmeklēšanas uzsākšanu apsvērumu iekļaušana apstrīdētajā lēmumā šķiet grūti savienojama ar apstrīdētajā lēmumā ietvertā Komisijas vērtējuma galīgo raksturu, lēmumā par izmeklēšanas uzsākšanu nav ietverts neviens apsvēruma par attiecīgā atbalsta atgūšanu.
- 166 Tāpēc šī pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par otro daļu, kas ir balstīta uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

- 167 Spānijas Karaliste apgalvo, ka, ja saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 3. panta 4. punktu kārtējie maksājumi tiks atcelti, nebūs iespējams pieprasīt tiklu operatori veikt tikla ekspluatāciju un uzturēšanu II zonā, kas varētu novest pie televīzijas signāla pārtraukšanas minētajā zonā. Šis pārtraukums it īpaši varētu ietekmēt nelabvēlīgā situācijā esošās grupas, piemēram, grupas, ko veido vecāka gadagājuma cilvēki un maznodrošinātie iedzīvotāji, un tas varētu apdraudēt vienlīdzīgas attieksmes principu. Piekļuve televīzijas kanāliem, izmantojot citus tīklus, šiem cilvēkiem būtu neiespējama nepieciešamo ieguldījumu izmaksu dēļ.

- 168 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka vienlīdzīgas attieksmes princips noteic, ka līdzīgas situācijas nevar tikt kvalificētas atšķirīgi un dažādas situācijas savukārt nevar tikt aplūkotas vienādi, ja vien tādai pieejai nav objektīva pamata (skat. spriedumu, 2010. gada 14. septembris, *Akzo Nobel Chemicals* un *Akros Chemicals*/Komisija u.c., C-550/07 P, Krājums, EU:C:2010:512, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 169 Šajā gadījumā Komisija nav pārkāpusi šo principu. Faktiski, uzskatot, ka atbalsts, kas ticis piešķirts zemes televīzijas platformas operatoriem ZCT tīkla izvietojumam, uzturēšanai un ekspluatācijai II zonā un kas ticis īstenots nelikumīgi, nebija saderīgs ar iekšējo tirgu, izņemot atbalstu, kas ticis piešķirts saskaņā ar tehnoloģiskās neitralitātes principu, un prasot atgūt šo atbalstu saskaņā ar apstrīdēto lēmumu, Komisija nav piemērojusi ne atšķirīgu attieksmi līdzīgās situācijās, ne arī aplūkojusi vienādi dažādas situācijas.
- 170 Tāpat šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips ir jāsaskaņo ar tiesiskuma ievērošanu, kas nozīmē, ka neviens savā labā nevar atsaukties uz prettiesisku darbību, kas izdarīta citu labā (skat. spriedumu, 2011. gada 10. novembris, *The Rank Group*, C-259/10 un C-260/10, Krājums, EU:C:2011:719, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 171 Turklāt jāatzīmē, kā to norāda Komisija, ka neviens Spānijas Karalistes iesniegtais elements neļauj pierādīt, ka apstrīdētais lēmums, ciktāl tajā ir uzdots atgūt attiecīgo valsts atbalstu un atcelt pašreizējos maksājumus, novestu pie ZCT pakalpojumu visā II zonā faktiskas pārtraukšanas un tādējādi liegtu attiecīgajiem iedzīvotājiem īstenot viņu pamattiesības uz televīziju. Spānijas Karaliste nav sniegusi pietiekami detalizētu informāciju par dažādo zemes ciparu televīzijas platformas operatoru, uz kuriem attiecas attiecīgie atgūšanas un atcelšanas pasākumi, skaitu, identitāti, statusu un finansiālajām spējām, un tā nav uzskatījusi, ka būtu bijis nepieciešams piemēra pēc aprakstīt viena operatora situāciju vai summu, kas būtu jāatmaksā vai būtu nepieciešama, lai nodrošinātu attiecīgo pārraižu centru pārvaldes un uzturēšanas pakalpojumus. Šādos apstākļos Spānijas Karalistes apgalvojumi par televīzijas pakalpojumu pārtraukšanu II zonā attiecīgā atbalsta atgūšanas gadījumā ir jāuzskata par nepamatotiem pieņēmumiem.
- 172 Turklāt ir jāatgādina, ka apstrīdētais lēmums neietekmē pienākumu nodrošināt pārklājumu gandrīz visā II zonā, ciktāl runa ir par publiskajiem kanāliem (skat. iepriekš 46. punktu), un ka Spānijas Karaliste ir tā, kurai ir jāorganizē ciparu televīzijas tīkla paplašināšana saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kas attiecas uz valsts atbalstu.
- 173 Tāpēc otrā daļa ir jānoraida.

Par trešo daļu, kas ir balstīta uz samērīguma principa pārkāpumu

- 174 Spānijas Karaliste apgalvo, ka ar apstrīdēto lēmumu tiek pārkāpts samērīguma princips gan tāpēc, ka tas novestu pie televīzijas signāla pārtraukšanas II zonā, gan sakarā ar citu tehnoloģiju operatoru intereses piedalīties konkursos trūkumu. Pēc tās domām, šis intereses trūkums, ciktāl runa ir par konkursiem, kurus Komisija uzskatīja par tehnoloģiski neitrāliem, ir saistīts ar mazu ieguvumu, kas ir saistīts ar teritoriālu ierobežojumu. Šis ierobežojums izrietot no kompetenču sadalījuma starp dažādu līmeņu Spānijas administrāciju. Intereses trūkums esot parādījies arī tehnoloģiski neitrālos konkursos Kanāriju salās, kuros satelītu operatori neesot iesnieguši nevienu piedāvājumu. Tādējādi, atmaksājot atbalstu, tā saņēmēji nezaudētu priekšrocību, ko tie ir ieguvuši tirgū salīdzinājumā ar citiem konkurentiem, jo esot gandrīz nešaubīgi, ka tie esot ieguvuši šo priekšrocību, uzvarot neitrālos konkursos. Tādējādi attiecīgā atbalsta neatmaksāšana neradītu nekādu kaitējumu citu platformu, kas nav ZCT, operatoriem.
- 175 Jāatgādina, ka samērīguma princips nozīmē, ka Savienības iestāžu pieņemtie akti nedrīkst pārsniegt to, kas ir piemērots un nepieciešams, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos mērķus; protams, ja ir izvēles iespēja starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk

apgrūtinošais (skat. spriedumus, 1984. gada 17. maijs, *Denkavit Nederland*, 15/83, Krājums, EU:C:1984:183, 25. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2009. gada 9. septembris, *Diputación Foral de Álava* u.c., no T-230/01 līdz T-232/01 un no T-267/01 līdz T-269/01, EU:T:2009:316, 376. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 176 Saskaņā ar judikatūru nelikumīgā atbalsta atcelšana, to atgūstot, ir loģiskas sekas šā atbalsta atzīšanai par nelikumīgu, tādēļ šā atbalsta atgūšana, lai atjaunotu agrāko stāvokli, principā nevar tikt uzskatīta par nesamērīgu pasākumu saistībā ar Līguma noteikumu mērķiem valsts atbalsta jomā (skat. spriedumu, 2011. gada 28. jūlijs, *Diputación Foral de Vizcaya/Komisija*, no C-471/09 P līdz C-473/09 P, EU:C:2011:521, 100. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 177 Šajā gadījumā Spānijas Karaliste nav izvirzījusi nevienu argumentu, kas ļautu atkāpties no šīs normas.
- 178 Pirmkārt, tā kā Spānijas Karaliste apgalvo, ka apstrīdētais lēmums noved pie televīzijas signāla II zonā pārtraukšanas, pietiek norādīt, ka šis arguments jau tika noraidīts (skat. iepriekš 171. un 172. punktu). Šīs daļas ietvaros jāpiebilst, ka ar minēto lēmumu Spānijas Karalistei netiek uzlikts pienākums atgūt visus līdzekļus, kas piešķirti, vai atcelt visus maksājumus šajā sakarā, bet ar to šai dalībvalstij tiek uzlikts pienākums tikai atgūt attiecīgo atbalstu un atcelt visus attiecīgos maksājumus, ciktāl nav ticis ievērots tehnoloģiskās neitralitātes princips un attiecīgais pasākums nevar tikt uzskatīts par *de minimis* atbalstu.
- 179 Otrkārt, attiecībā uz argumentu par to, ka citu platformu, kas nav ZCT platforma, operatoru intereses piedalīties konkursos II zonā trūkuma dēļ atbalsta saņēmēji nezaudētu priekšrocību, pietiek norādīt, ka pat saskaņā ar Spānijas Karalistes teikto šādas sekas nav skaidras un tās ir tikai hipotēze.
- 180 Tāpēc trešā daļa ir jānoraida.

Par ceturto daļu, kas ir balstīta uz subsidiaritātes principa pārkāpumu

- 181 Spānijas Karaliste apgalvo, ka Komisija, cenšoties uzspiest konkrētu audiovizuālo modeli apstrīdētajā lēmumā, ir pārkāpusi subsidiaritātes principu. Šis jautājums tomēr esot dalībvalstu ziņā.
- 182 Šis arguments nevar tikt pieņemts. Patiešām, tā kā vērtējums par atbalsta saderību ar iekšējo tirgu ir Komisijas ekskluzīvā kompetencē, ko kontrolē Savienības tiesa, Komisija nevar pārkāpt subsidiaritātes principu (šajā ziņā skat. spriedumu *Mitteldeutsche Flughafen* un *Flughafen Leipzig-Halle/Komisija*, minēts 35. punktā, EU:C:2012:821, 79. punkts un tajā minētā judikatūra). Saskaņā ar LES 5. panta 3. punktu šis princips ir piemērojams tikai tajās jomās, kuras nav ekskluzīvā Savienības kompetencē.
- 183 Tādējādi šī pamata ceturtais daļa un līdz ar to šis pamats kopumā ir jānoraida.

Par piekto pamatu, kurš, pakārtoti, ir balstīts uz pamattiesību uz informāciju pārkāpumu saistībā ar lūgumu atgūt atbalstu

- 184 Spānijas Karaliste apgalvo, pakārtoti, ka visu nenokārtoto maksājumu prezumētās atbalsta shēmas ietvaros atcelšana 1,2 miljoniem cilvēku liegtu jebkādas iespējas piekļūt televīzijas kanāliem un kavētu tos īstenot tiesības uz informāciju, kas ir paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantā. Šo tiesību pārkāpums nebūtu ne pamatots, ne samērīgs.
- 185 Šajā sakarā pietiek norādīt, ka Spānijas Karalistes arguments par to, ka apstrīdētais lēmums noved pie televīzijas signāla pārtraukšanas II zonā, jau ir ticis noraidīts ceturtais pamata otrās daļas izvērtēšanas ietvaros (skat. iepriekš 171. un 172. punktu). Tādējādi, prasot anulēt visus maksājumus saskaņā ar minētā lēmuma 3. panta 4. punktu, Komisija nav pārkāpusi tiesības uz informāciju, kas ir paredzētas Pamattiesību hartas 11. pantā.

186 No minētā izriet, ka piektais pamats un līdz ar to prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

187 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Spānijas Karalistei spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot ar pagaidu noregulējuma tiesvedību saistītos izdevumus, saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

nospriež:

- 1) **prasību noraidīt;**
- 2) **Spānijas Karaliste atlīdzina kā pamattiesvedībā, tā pagaidu noregulējuma tiesvedībā radušos tiesāšanās izdevumus.**

Dittrich

Szwarcz

Tomljenović

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā, 2015. gada 26. novembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture	2
Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	5
Juridiskais pamatojums	6
Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu	6
Par pirmo daļu, kas ir balstīta uz saimnieciskās darbības neveikšanu	7
Par otro daļu, kas ir balstīta uz ekonomiskas priekšrocības neesamību un PVTN esamību	9
– Par pirmo kritēriju, kas tika noteikts spriedumā Altmark Trans un Regierungspräsidium Magdeburg, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), un kas attiecas uz pienākumu saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu izpildi	10
– Par ceturto kritēriju, kurš ir noteikts spriedumā Altmark Trans un Regierungspräsidium Magdeburg, minēts 17. punktā (EU:C:2003:415), un kurš attiecas uz garantiju par zemākām izmaksām sabiedrībai	14
Par trešo daļu, kas ir balstīta uz konkurences izkropļojuma neesamību	15
Par otro pamatu, kurš, pakārtoti, ir balstīts uz LESD 106. panta 2. punkta un 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu	16
Par trešo pamatu, kurš ir balstīts uz procesuālo normu pārkāpumu	19
Par pirmo iebildumu, kurš ir balstīts uz pierādījumu neņemšanu vērā	20
Par otro iebildumu, kurš ir balstīts uz konsekvences neesamību administratīvās izmeklēšanas procedūrā	21
Par trešo iebildumu, kurš ir balstīts uz procedūras pārmērīgo garumu un izmeklētāja nomaiņu ...	22
Par ceturto iebildumu, kurš ir balstīts uz objektivitātes un neitralitātes neesamību	23
Par ceturto pamatu, kurš, pakārtoti, ir balstīts uz tiesiskās noteiktības, vienlīdzīgas attieksmes, samērīguma un subsidiaritātes principu pārkāpumiem saistībā ar prasību atgūt atbalstu	25
Par pirmo daļu, kas ir balstīta uz tiesiskās noteiktības principa pārkāpumu	26
Par otro daļu, kas ir balstīta uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu	27
Par trešo daļu, kas ir balstīta uz samērīguma principa pārkāpumu	28
Par ceturto daļu, kas ir balstīta uz subsidiaritātes principa pārkāpumu	29
Par piekto pamatu, kurš, pakārtoti, ir balstīts uz pamattiesību uz informāciju pārkāpumu saistībā ar lūgumu atgūt atbalstu	29
Par tiesāšanās izdevumiem	30

